

Aria curriculară
Consiliere și orientare

MINISTERUL EDUCAȚIEI ȘI CERCETĂRII
INSTITUTUL DE ȘTIINȚE ALE EDUCAȚIEI
CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU CURRICULUM
CENTRUL NAȚIONAL DE DEZVOLTARE A
ÎNVĂȚĂMÂNTULUI PROFESIONAL ȘI TEHNIC

Aria curriculară

Consiliere și orientare

Clasele I-IV
Clasele V-VIII
Clasele IX-X
Clasele XI-XII
SAM clasele IX - X
SAM clasa XI – anul de completare
Licee tehnologice clasele XI-XII

București, 2005

Grupul de lucru

Coordonator: Dr. **Mihai JIGĂU** - Institutul de Științe ale Educației, Consiliul Național pentru Curriculum, București

Autori:

Speranța Lavinia ȚIBU, cercetător - Institutul de Științe ale Educației, București

Domnica PETROVAI, psiholog drd. – Centrul EXPERT, Universitatea Babeș-Bolyai, Cluj-Napoca

Marcela Claudia CĂLINECI, prof. psihopedagog - Centrul Municipal de Asistență Psihopedagogică, București

Elena CIOHODARU, prof. psiholog - Centrul Municipal de Asistență Psihopedagogică, București

Ioana ȘANDRU, prof. psihopedagog - Colegiul Național Mihai Viteazu, București

CUPRINS

Nota autorilor	11
Curriculum clasele I - IV	13
Notă de prezentare	15
Obiective cadru	19
Valori și atitudini	19
Clasa I.....	20
Conținuturi	23
Clasa a II-a	25
Conținuturi	28
Clasa a III-a	30
Conținuturi	33
Clasa a IV-a.....	35
Conținuturi	38
Sugestii metodologice.....	40
Curriculum clasele V - VIII.....	43
Notă de prezentare	45
Obiective cadru	49
Valori și atitudini	49
Clasa a V-a	50
Conținuturi	53
Clasa a VI-a.....	55
Conținuturi	58
Clasa a VII-a.....	60
Conținuturi	64
Clasa a VIII-a	66
Conținuturi	69
Sugestii metodologice.....	71

Curriculum clasele IX - X.....	73
Notă de prezentare	75
Competențe generale	78
Valori și atitudini	78
Clasa a IX-a.....	79
Competențe specifice și conținuturi.....	79
Sugestii metodologice.....	82
Clasa a X-a	84
Competențe specifice și conținuturi.....	84
Sugestii metodologice.....	87
Curriculum clasele XI - XII.....	91
Nota de prezentare	93
Competențe generale	96
Valori și atitudini	96
Clasa a XI-a.....	97
Competențe specifice și conținuturi.....	97
Sugestii metodologice.....	100
Clasa a XII-a.....	103
Competențe specifice și conținuturi.....	103
Sugestii metodologice.....	107
Curriculum Școala de Arte și Meserii clasele IX - X	111
Notă de prezentare	113
Lista unităților de competență relevante pentru modul	116
Clasa a IX-a.....	116
Clasa a X-a	119
Condiții de aplicare didactică și de evaluare	122
Tabelul de corelare a competențelor și conținuturilor	123
Clasa a IX-a.....	123
Clasa a X-a	124
Sugestii metodologice.....	126
Curriculum Școala de Arte și Meserii clasa a XI-a - an de completare...	129
Nota de prezentare	131
Lista unităților de competență relevante pentru modul	133

Clasa a XI-a – an de completare.....	133
Condiții de aplicare didactică și de evaluare	136
Sugestii metodologice.....	138
Curriculum Licee tehnologice clasele XI - XII	Eroare! Marcaj în document nedefinit.
Notă de prezentare	Eroare! Marcaj în document nedefinit.
Lista unităților de competență relevante pentru modul ...	Eroare! Marcaj în document nedefinit.
Tabelul de corelare a competențelor și conținuturilor	Eroare! Marcaj în document nedefinit.
Clasa a XI-a.....	Eroare! Marcaj în document nedefinit.
Clasa a XII-a.....	Eroare! Marcaj în document nedefinit.
Condiții de aplicare didactică și de evaluare	Eroare! Marcaj în document nedefinit.
Tabelul de corelare a competențelor și conținuturilor	Eroare! Marcaj în document nedefinit.
Clasa a XI-a.....	Eroare! Marcaj în document nedefinit.
Clasa a XII-a.....	Eroare! Marcaj în document nedefinit.
Sugestii metodologice.....	Eroare! Marcaj în document nedefinit.
Bibliografie generală	160
Resurse generale	166

CONTENT

Note of the authors

Curriculum Grade I – IV

Presentation note
Framework objectives
Values and attitudes

Grade I
Contents

Grade II
Contents

Grade III
Contents

Grade IV
Contents
Methodological suggestions

Curriculum Grade V – VIII

Presentation note
Framework objectives
Values and attitudes

Grade V
Contents

Grade VI
Contents

Grade VII
Contents

Grade VIII
Contents
Methodological suggestions

Curriculum Grade IX – X

Presentation note
General competencies
Values and attitudes

Grade IX
Contents and specific competencies
Methodological suggestions

Grade X	Contents and specific competencies
	Methodological suggestions
Curriculum Grade XI – XII	
	Presentation note
	General competencies
	Values and attitudes
Grade XI	Contents and specific competencies
	Methodological suggestions
Grade XII	Contents and specific competencies
	Methodological suggestions
Curriculum Arts and Trades Schools Grade IX - X	
	Presentation note
	List of the relevant competencies units for the module
Grade IX	
Grade X	Didactical application conditions and evaluation
Grade IX	
Grade X	Methodological suggestions
Curriculum Arts and Trades Schools Grade XI – completion year	
	Presentation note
	List of the relevant competencies units for the module
Grade XI – completion year	Didactical application conditions and evaluation
	Methodological suggestions
Curriculum Technological High School Grade XI – XII	
	Presentation note
	List of the relevant competencies units for the module
Grade XI	
Grade XII	Didactical application conditions and evaluation
	Correlation tabel of the competencies and contents
Grade XI	
Grade XII	Methodological suggestions
General Bibliography	
General Resources	

Nota autorilor

Lucrarea **Aria curriculară Consiliere și orientare** – reunește curricula propuse pentru clasele I – XII (învățământ obligatoriu și liceu), SAM (clasele IX - XI) și licee tehnologice (clasele XI - XII) – și se adresează consilierilor școlari, învățătorilor și profesorilor (diriginți).

Curricula propuse alcătuiesc o ofertă care are continuitate, accesibilitate graduală și utilitate practică pentru orele de *Consiliere și orientare*, fiind structurat pe cinci *module tematice*, regăsite la nivelul fiecărui an de studiu: autocunoaștere, comunicare și abilități sociale, managementul informațiilor, planificarea carierei, calitatea stilului de viață.

Pentru realizarea *obiectivelor* (la nivel primar și gimnazial) și dezvoltarea *competențelor* (la nivel liceal și în școlile de arte și meserii), s-au oferit exemple de *activități de învățare*, *conținuturi* specifice și *sugestii metodologice* pentru fiecare clasă / nivel de învățământ.

Bibliografia și *resursele* recomandate sunt comune tuturor anilor de studiu - în măsuri variabile - și vin atât în sprijinul cadrelor didactice, cât și al elevilor.

Curriculum clasele I - IV

CONSILIERE ȘI ORIENTARE

Notă de prezentare

Aria curriculară *Consiliere și orientare* tinde să rezolve în prezent, simultan, următoarele aspecte:

- facilitarea accesului la întreaga ofertă de educație și formare profesională;
- sprijinirea bunei inserții socio-profesionale viitoare a tinerilor;
- ameliorarea continuă a procesului de utilizare a resurselor umane de care societatea dispune.

De-a lungul diferitelor niveluri de educație, toate disciplinele își asumă o parte din responsabilitatea privind dezvoltarea în plan **personal, social și profesional** a elevilor și pentru achiziționarea abilităților necesare succesului și reușitei. În cadrul *Consilierii și orientării* preocuparea pentru cele trei arii de dezvoltare devine centrală, focalizarea pe acestea fiind explicită. În principal, elevii beneficiază în urma parcurgerii orelor de *Consiliere și orientare* de conștientizarea conexiunilor între ceea ce învață și utilitatea cunoștințelor și abilităților dobândite pentru viața reală. **Conștientizarea transferului de abilități și cunoștințe în viața reală sporește motivația și interesul pentru învățare al elevilor.**

Proiectarea curriculară a fost realizată în consens cu mesajul cheie nr. 5 al Memorandum^{*}-ului privind învățarea permanentă și anume „Regândirea consilierii și orientării”. De asemenea, au fost luate în considerare Planurile cadru de învățământ aprobate de Ministerul Educației și Cercetării, precum și Planul cadru pentru aria curriculară *Consiliere și orientare*^{**}, document orientativ pe baza căruia se desfășurau până în prezent activitățile specifice orelor de *Consiliere și orientare* sau *Dirigenție*. Dintre cele 8 domenii de

* “Memorandum privind învățarea permanentă”, elaborat de Comisia Europeană, Barcelona, 2000.

** “Consiliere și Orientare - Ghid”, document elaborat de Institutul de Științe ale Educației, București, 2000

competențe-cheie stabilite la nivel european^{***}, curriculum-ul actual contribuie la dezvoltarea:

- competențelor inter-personale, inter-culturale, sociale și civice;
- abilității de „a învăța să înveți”;
- aptitudinilor de utilizare a tehnologiilor informatice și de comunicare (TIC).

Curriculum-ul de *Consiliere și orientare* pentru clasele I - IV ține seama de modificările survenite în structura sistemului de învățământ, respectând cerințele referitoare la stabilirea la 6 ani a debutului învățământului obligatoriu.

Derularea activităților specifice ariei curriculare *Consiliere și orientare* la clasele I - IV are în vedere:

- nivelul de cunoaștere, dezvoltare și maturizare personală atins de elevi la finalul nivelului preșcolar;
- pregătirea elevilor pentru a face față cerințelor școlare;
- dezvoltarea abilităților de a răspunde vieții sociale în ansamblu.

În particular, *Consilierea și orientarea* răspunde unor întrebări importante pe care elevii și le pun în această perioadă a vieții: Cine sunt și ce calitate am? Cum pot să îmi fac prieteni la școală și acasă? De unde pot obține informații sau ajutor? Ce trebuie să fac pentru a învăța mai bine? Ce vreau să devin și ce trebuie să fac pentru a avea o carieră de succes?

Activitățile de *Consiliere și orientare* propuse în Curriculum-ul pentru clasele I - IV îi ajută pe elevi să găsească răspunsurile la aceste întrebări. Parcurgând – cu sprijinul consilierilor sau profesorilor consilieri - activitățile propuse în acest curriculum **elevii devin mai motivați, mai încrezători în sine, dezvoltă abilități mai eficiente de învățare, devin mai pregătiți pentru nivelurile educaționale viitoare, pot să își stabilească scopuri realiste, să trăiască și să participe activ la viața școlară și socială.** În cursul orelor de *Consiliere și orientare* elevii au posibilitatea de a exersa abilități de comunicare eficientă, de relaționare, de învățare și de a deveni conștienți de posibilitatea de **transferare a acestora în contexte sociale diferite.** Elevii dobândesc cunoștințe și abilități care îi ajută să devină actori responsabili și să contribuie la viața școlară, a comunității, familiei, grupului de prieteni, să transforme activitatea de învățare într-un proces de învățare permanentă, să își creeze viitorul - ceea

^{***} “Planul detaliat de lucru asupra obiectivelor sistemelor educaționale și de formare profesională din Europa”, document ratificat de Consiliul European , Barcelona, 2002

ce presupune asumarea de roluri responsabile în comunitate și viața profesională. În fiecare an al nivelului primar elevii vor dobândi noi abilități de explorare personală, a carierei și vieții sociale. Vor fi elaborate planuri inițiale simple cu privire la educație și carieră, vor fi stabilite obiective de atins, vor fi explorate viitorul și resursele personale necesare pentru realizarea planului propus.

Structura curriculum-ului este următoarea:

- Obiective cadru (finalități care trebuie atinse la sfârșitul nivelului primar).
- Valori și atitudini (dezvoltate prin curriculum-ul *Consiliere și orientare* pe tot parcursul școlarității).
- Obiective de referință (deduse din obiectivele cadru și care sunt specifice fiecărui an de studiu al nivelului primar).
- Exemple de activități de învățare (menite să sprijine realizarea obiectivelor de referință).
- Conținuturi (elaborate în concordanță cu necesitățile și specificul individual și al clasei de elevi și cuprind temele prin care vor fi dezvoltate obiectivele de referință).
- Sugestii metodologice (exemple de metode și tehnici propuse pentru realizarea conținuturilor și atingerea obiectivelor; acestea cuprind recomandări globale și flexibile cu privire la metodele și tehnicile de predare-învățare, specifice nivelului primar și reprezintă un ghid pentru învățători, neavând titlul de obligativitate).
- Bibliografie și resurse (publicații, adrese web, instituții care pot fi consultate pentru informații suplimentare).

Curriculum-ul *Consiliere și orientare* este structurat pe următoarele **module tematice** care se regăsesc la nivelul fiecărui an de studiu al nivelului primar:

- **Autocunoaștere și dezvoltare personală**
- **Comunicare și abilități sociale**
- **Managementul informațiilor și învățării**
- **Planificarea carierei**
- **Calitatea stilului de viață**

Respectând caracterul **opțional** al disciplinei *Consiliere și orientare* la clasele primare, așa cum este prevăzut în Planul cadru de învățământ¹ (0 - 1 ore / săptămână alocate *Consilierii și orientării* pentru fiecare an al nivelului primar), cadrele didactice pot opta pentru utilizarea acestui curriculum după cum urmează:

- **Introducerea opționalului *Consiliere și orientare* în fiecare din cei 4 ani școlari.** Aceasta este *opțiunea recomandată* datorită următoarelor considerente:
 - necesitatea dezvoltării personale, sociale și a planificării aspectelor ce țin de viitoarea ocupație și carieră;
 - curriculum-ul are o structură încheată, între obiectivele și conținuturile fiecărui an de studiu există continuitate;
 - curriculum-ul este construit pe principiul învățării în spirală, în fiecare an consolidându-se aspectele acumulate anterior, adăugându-se și aspecte noi, specifice nevoilor individuale și ale clasei de elevi pentru fiecare nivel de vârstă / școlaritate.
- **Introducerea opționalului *Consiliere și orientare* numai în anumiți ani ai nivelului primar, în funcție de nevoile și specificul clasei de elevi.** Aceasta este o *opțiune posibilă* datorită următoarelor considerente:
 - curriculum-ul *Consiliere și orientare* pentru nivelul primar este construit pe principiul modular: fiecare an de studiu are obiective, activități, conținuturi și modalități de evaluare proprii, fiind integrat în logica învățării,
 - datorită construirii curriculum-ului pe principiul învățării în spirală, conținuturile anilor de studiu precedenți se reiau în fiecare modul, la nivelul de înțelegere și de dificultate specific vârstei, nevoilor individuale și ale clasei de elevi.

¹ Ordin nr. 4686/05.08.2003 privind aprobarea Planului cadru de învățământ și a programelor școlare pentru clasele I și a II-a, în condițiile începerii învățământului obligatoriu la vârsta de 6 ani

Obiective cadru

1. Dezvoltarea unei atitudini pozitive față de sine ca persoană unică și valoroasă.
2. Formarea atitudinilor, achiziționarea cunoștințelor și abilităților inter-personale.
3. Dezvoltarea abilităților de utilizare a informațiilor în procesul de învățare.
4. Dobândirea abilităților de explorare și planificare a carierei.
5. Exersarea abilităților de management al unui stil viață de calitate.

Valori și atitudini

- Respect și încredere în sine și în ceilalți.
- Aprecierea unicității fiecăruia.
- Receptivitate la emoțiile celorlalți.
- Valorizarea relațiilor inter-personale.
- Valorificarea critică și selectivă a informațiilor.
- Adaptare și deschidere la noi tipuri de învățare.
- Motivație și flexibilitate în elaborarea traseului educațional și profesional.
- Responsabilitate și ambiție pentru decizii și acțiuni privind cariera.
- Interes pentru învățare permanentă într-o lume în schimbare.
- Orientare spre o viață de calitate în prezent și în viitor.

Clasa I

1. Autocunoaștere și dezvoltare personală

Obiective de referință <i>La sfârșitul clasei I elevii vor fi capabili:</i>	Exemple de activități de învățare <i>Pe parcursul clasei I se recomandă următoarele activități:</i>
1.1 Să dea exemple de caracteristici personale elementare 1.2 Să prezinte asemănări și deosebiri dintre el / ea și ceilalți / celelalte	<ul style="list-style-type: none">• Jocuri de autocunoaștere pe bază de imagini, desene, completarea unor fișe de lucru pentru identificarea caracteristicilor personale elementare• Exerciții pentru identificarea asemănărilor și deosebirilor prin comparare cu ceilalți / celelalte și cu personajele din povești și desene animate

2. Comunicare și abilități sociale

Obiective de referință <i>La sfârșitul clasei I elevii vor fi capabili:</i>	Exemple de activități de învățare <i>Pe parcursul clasei I se recomandă următoarele activități:</i>
2.1 Să recunoască emoții de bază apărute în situații variate 2.2 Să exerseze comportamente de cooperare în grup	<ul style="list-style-type: none">• Exerciții de exprimare a emoțiilor de bază apărute în situații variate• Analiza emoțiilor unor personaje în situații variate (poezii, povești, desene animate). Jocuri în perechi de mimare și recunoaștere a emoțiilor celorlalți• Activități pe grupe, jocuri de echipă în care sunt create situații de cooperare / ne-cooperare, ulterior fiind analizate și comparate

3. Managementul informațiilor și învățării

Obiective de referință <i>La sfârșitul clasei I elevii vor fi capabili:</i>	Exemple de activități de învățare <i>Pe parcursul clasei I se recomandă următoarele activități:</i>
3.1 Să se familiarizeze cu noțiunile de învățare și informare specifice intrării în nivelul primar	<ul style="list-style-type: none">• Discuții de grup despre specificul activității de la grădiniță (jocul și activitățile de pregătire pentru școală) și specificul activității școlare (învățarea și informarea)• Exerciții joc pentru desprinderea caracteristicilor simple ale învățării și informării• Realizarea de colaje și desene despre tipurile de informații
3.2 Să exemplifice tipuri de informații	

4. Planificarea carierei

Obiective de referință <i>La sfârșitul clasei I elevii vor fi capabili:</i>	Exemple de activități de învățare <i>Pe parcursul clasei I se recomandă următoarele activități:</i>
4.1 Să identifice hobby-uri, jocuri și activități preferate	<ul style="list-style-type: none">• Discuții în grupuri mici despre jocurile și activitățile preferate• Exerciții art-creative pentru ilustrarea hobby-ului personal• Brainstorming cu privire la meseriile care se pot asocia unui anumit hobby• Exerciții-joc de ierarhizare în ordinea preferințelor a imaginilor cu privire la diverse meserii, cu verbalizarea (argumentarea) motivelor simple pentru care o anumită meserie este preferată
4.2 Să prezinte motivația personală cu privire la meseria preferată	

5. Calitatea stilului de viață

Obiective de referință <i>La sfârșitul clasei I elevii vor fi capabili:</i>	Exemple de activități de învățare <i>Pe parcursul clasei I se recomandă următoarele activități:</i>
5.1 Să dea exemple de comportamente care oferă siguranță personală 5.2 Să identifice sursele de ajutor în diferite contexte	<ul style="list-style-type: none">• Discuții în grupuri mici: care sunt situațiile periculoase / de risc pentru siguranța personală• Proiect de grup: comportamentele de siguranță în caz de inundații, cutremur, incendii• Realizare de colaje și postere pe tema siguranței personale• Brainstorming cu privire la sursele de ajutor• Dezbateri cu tema: „Persoanele care îmi oferă ajutor”• Exerciții de grup de identificare a surselor de ajutor în caz de inundații, cutremur, incendii

Conținuturi

1. Autocunoaștere și dezvoltare personală

1.1 Autocunoaștere:

- Cunoașterea de sine: Cine sunt eu? Date de identificare a propriei persoane: nume și prenume, aspecte legate de înfățișarea fizică, data și locul nașterii, adresa, numele părinților, membrii familiei, locuri favorite, animale, emisiuni, mâncăruri preferate etc.
- Unicitatea persoanei: diferențe individuale – de ce sunt oamenii unici?

2. Comunicare și abilități sociale

2.1 Managementul emoțiilor:

- Exprimarea emoțiilor de bază. Înțelegerea și respectarea emoțiilor celorlalți.

2.2 Abilități sociale:

- Comportamente de cooperare în grup. Relațiile cu colegii care au nevoie de sprijin.

3. Managementul informațiilor și învățării

3.1 Managementul informațiilor:

- Tipuri de informații (după suportul comunicării): scrisă, orală, electronică.

3.2 Învățare eficientă:

- Activitățile specifice desfășurate la grădiniță / activitățile obligatorii la nivelul primar - asemănări și deosebiri.
- Tipuri de activități (învățare, joc, relaxare).

4. Planificarea carierei

4.1 Explorarea carierei:

- Jocuri și activități preferate acasă, la școală, în comunitate. Hobby-uri și meserii. Asemănări și deosebiri între meserii, jocuri și activități.
- Motivația personală în alegerea unei meserii.

5. Calitatea stilului de viață

5.1 Calitatea vieții personale:

- Sursele potențiale de risc acasă, în școală sau în comunitate. Comportamente de siguranță în situații de risc sau criză.
- Persoanele și sursele de ajutor acasă, la școală și în comunitate în diverse situații de criză sau de risc (ex. inundații, cutremur, incendii).

Clasa a II-a

1. Autocunoaștere și dezvoltare personală

Obiective de referință <i>La sfârșitul clasei a II-a elevii vor fi capabili:</i>	Exemple de activități de învățare <i>Pe parcursul clasei a II-a se recomandă următoarele activități:</i>
<p>1.1 Să recunoască asemănările și deosebirile dintre oameni</p> <p>1.2 Să enumere drepturi și responsabilități la școală, acasă, în comunitate</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Completarea unor propoziții de tipul „Eu sunt...”, jocuri de autocunoaștere, exerciții de prezentare personală • Jocuri de rol pe baza scenariilor din poveștile cunoscute pentru analiza punctelor tari ale personajelor • Realizarea unor desene, colaje, postere, scenete de teatru despre asemănările și deosebirile dintre oameni • Exerciții de stabilire a regulilor clasei, afișarea acestora, contracte între elevi-cadre didactice-părinți

2. Comunicare și abilități sociale

Obiective de referință <i>La sfârșitul clasei a II-a elevii vor fi capabili:</i>	Exemple de activități de învățare <i>Pe parcursul clasei a II-a se recomandă următoarele activități:</i>
<p>2.1 Să exerseze exprimarea autocontrolului</p> <p>2.2 Să descrie caracteristicile relației de prietenie</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Completarea unor propoziții de tipul „atunci când... , mă simt...”, „atunci când tu te simți....., eu....” • Scenarii situaționale, jocuri de rol pentru examinarea unor răspunsuri emoționale la situații concrete de viață • Desene, colaje cu tema: „Prietenul /

	prietena mea” • Discuții de grup asupra strategiilor de a-ți face prieteni și de a-i menține
--	---

3. Managementul informațiilor și învățării

Obiective de referință <i>La sfârșitul clasei a II-a elevii vor fi capabili:</i>	Exemple de activități de învățare <i>Pe parcursul clasei a II-a se recomandă următoarele activități:</i>
3.1 Să compare diferite surse de informare	<ul style="list-style-type: none"> • Comentarea unor texte simple și imagini cu privire la sursele de informare • Vizite de familiarizare cu diferite surse de informare existente în școală (ex: biblioteca școlii, cabinetul de consiliere)
3.2 Să identifice tehnici simple de învățare	<ul style="list-style-type: none"> • Exerciții metaforice în grupuri mici, colaje, postere despre modalități proprii de învățare

4. Planificarea carierei

Obiective de referință <i>La sfârșitul clasei a II-a elevii vor fi capabili:</i>	Exemple de activități de învățare <i>Pe parcursul clasei a II-a se recomandă următoarele activități:</i>
4.1 Să prezinte importanța achizițiilor educaționale pentru viața cotidiană și succesul în carieră	<ul style="list-style-type: none"> • Fișe de observație: situații desprinse din povești, filme pentru copii în care personajele utilizează calcule aritmetice sau scris-cititul • Discuții de grup cu privire la situațiile din viața cotidiană în care sunt utilizate aspectele dobândite la școală • Discuții, dezbateri cu membrii comunității cu privire la utilizarea aspectelor dobândite la școală în cariera personală
4.2 Să identifice situații de muncă în diferite contexte	<ul style="list-style-type: none"> • Exerciții joc cu utilizarea de

	<p>imagini din diferite situații de viață (joc, învățare, muncă)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Discuții cu membrii comunității invitați la clasă cu privire la motivele pentru care oamenii muncesc
--	---

5. Calitatea stilului de viață

Obiective de referință <i>La sfârșitul clasei a II-a elevii vor fi capabili:</i>	Exemple de activități de învățare <i>Pe parcursul clasei a II-a se recomandă următoarele activități:</i>
<p>5.1 Să dea exemple de consecințe ale unei decizii sau comportament</p> <p>5.2 Să dea exemple de comportamente sănătoase și comportamente de risc</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Exerciții de identificare a consecințelor unui comportament sau decizie • Realizare de postere sau afișe care să reflecte consecințele unei decizii sau comportament • Exerciții de grup: exemple de comportamente sănătoase și de risc • Proiect individual: promovarea unui comportament sănătos

Conținuturi

1. Autocunoaștere și dezvoltare personală

1.1 Autocunoaștere:

- Unicitatea persoanei: diferențe individuale – acceptarea și respectarea diferențelor individuale.
- Drepturi și responsabilități – respectarea regulilor, asumarea consecințelor.

2. Comunicare și abilități sociale

2.1 Managementul emoțiilor:

- Ce este autocontrolul? Cum îl manifestăm acasă, la școală, la joacă?

2.2 Abilități sociale:

- Cum se dezvoltă relația de prietenie. Strategii de a-ți face prieteni și de a-i menține.

3. Managementul informațiilor și învățării

3.1 Managementul informațiilor:

- Surse de informare pentru activitatea școlară: biblioteci, librării, muzee, centre de informare pe diferite tematici, cabinete de consiliere, persoane-resursă, mass-media, Internet - diferențe între sursele de informare.

3.2 Învățare eficientă:

- Cum învățăm? Învățarea în accepțiune largă - modalități generale de învățare a unor comportamente la școală sau în societate: imitația, exemplul celorlalți, repetiția, încercare și eroare.

4. Planificarea carierei

4.1 Explorarea carierei:

- Cunoștințele dobândite în școală și importanța pentru viața cotidiană și viitoarea carieră.
- Ce este munca – situații de muncă acasă, la școală, în comunitate.

5. Calitatea stilului de viață

5.1 Calitatea vieții personale:

- Situații de decizie. Consecințele unei decizii în situații obișnuite și în situații de risc sau criză (ex: incendii, accidente, inundații, cutremure). Alternative ale unei decizii. Cum reacționăm într-o situații de criză?
- Modalități de promovare a unui comportament sănătos. Exemple de comportamente, diferența dintre comportament sănătos și comportament de risc. Comportamente adecvate în situații de criză sau risc.

Clasa a III-a

1. Autocunoaștere și dezvoltare personală

Obiective de referință <i>La sfârșitul clasei a III-a elevii vor fi capabili:</i>	Exemple de activități de învățare <i>Pe parcursul clasei a III-a se recomandă următoarele activități:</i>
<p>1.1 Să identifice caracteristicile spațiului personal</p> <p>1.2 Să analizeze asemănările și diferențele dintre copii de naționalități, culturi și etnii diferite</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Discuții și studii de caz despre nevoile diferite ale fiecăruia • Povești, dezbateri pe tema respectării spațiului personal și a nevoii de intimitate • Discutarea unei povești, secvențe de film despre diversitate națională, culturală și etnică • Expoziții de desene, evenimente organizate împreună cu copiii de diferite naționalități, culturi, etnii

2. Comunicare și abilități sociale

Obiective de referință <i>La sfârșitul clasei a III-a elevii vor fi capabili:</i>	Exemple de activități de învățare <i>Pe parcursul clasei a III-a se recomandă următoarele activități:</i>
<p>2.1 Să exerseze abilitățile de ascultare activă</p> <p>2.2 Să analizeze diferențe între tipurile de familii</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Exerciții în perechi pentru exersarea elementelor simple de ascultare activă • Jocuri de rol, evenimente cotidiene, secvențe de film pentru observarea și analizarea diferențelor între familii

3. Managementul informațiilor și învățării

Obiective de referință <i>La sfârșitul clasei a III-a elevii vor fi capabili:</i>	Exemple de activități de învățare <i>Pe parcursul clasei a III-a se recomandă următoarele activități:</i>
3.1 Să selecteze diferite tipuri de informații necesare în activitatea de învățare 3.2 Să exerseze abilități de planificare a învățării	<ul style="list-style-type: none">• Crearea unei „mini baze” de date cu diferite tipuri de informații necesare unor discipline de studiu• Fișe de lucru: implicarea părinților în elaborarea unui orar al unei zile obișnuite din viața copilului• Discuții de grup cu privire la ponderea activităților de învățare și cele de timp liber în orarul zilnic• Conversația cu privire la importanța planificării învățării

4. Planificarea carierei

Obiective de referință <i>La sfârșitul clasei a III-a elevii vor fi capabili:</i>	Exemple de activități de învățare <i>Pe parcursul clasei a III-a se recomandă următoarele activități:</i>
4.1 Să exemplifice jocuri, activități și meserii în care este necesar lucrul individual / în echipă 4.2 Să descrie meseria preferată utilizând termeni specifici	<ul style="list-style-type: none">• Brainstorming cu privire la jocuri, activități, meserii individuale / de echipă• Analiza unui text (povestire, fabulă), discuții de grup pentru evidențierea efectelor muncii individuale / în echipă• Discuții cu părinții și membrii ai comunității despre lucrul individual / în echipă la locul de muncă• Colectarea informațiilor despre meseria preferată din ziare, reviste, povești, cu sublinierea termenilor specifici unei meserii• Realizarea unor postere, desene, colaje cu tema: „Meseria mea”• Alcătuirea unui mic dicționar cu

	termeni specifici unei meserii
--	--------------------------------

5. Calitatea stilului de viață

Obiective de referință <i>La sfârșitul clasei a III-a elevii vor fi capabili:</i>	Exemple de activități de învățare <i>Pe parcursul clasei a III-a se recomandă următoarele activități:</i>
5.1 Să exerseze abilitățile de luare a deciziilor 5.2 Să dea exemple de alternative ale unei probleme	<ul style="list-style-type: none"> • Exerciții de luare de decizii în situații relevante pentru copiii • Exerciții de luare de decizii în situații de risc sau criză (incendii, inundații, cutremure) • Completarea unei fișe de lucru cu tema: „Etapile luării unei decizii” • Brainstorming cu tema: „Ce este o problemă și care sunt alternativele de rezolvare a ei” • Exerciții individuale și de grup de identificare a alternativelor unor probleme • Exerciții de analiză critică a alternativelor unei probleme

Conținuturi

1. Autocunoaștere și dezvoltare personală

1.1 Autocunoaștere:

- Spațiul personal, nevoia de intimitate, granițe personale.
- Diversitatea culturală și etnică – de ce sunt oamenii diferiți?

2. Comunicare și abilități sociale

2.1 Comunicare:

- Comunicarea: vorbire, ascultare, comportamente non-verbale. Cum să fiu un bun ascultător (mimică, gesturi, postură corporală).

2.2 Familia:

- Tipuri diferite de familii.

3. Managementul informațiilor și învățării

3.1 Managementul informațiilor:

- Criterii de selectare a informației: veridicitatea și autoritatea sursei.

3.2 Învățare eficientă:

- Planificarea învățării: obiective săptămânale, orarul unei zile, planul de lucru, stabilirea termenelor.

4. Planificarea carierei

4.1 Explorarea carierei:

- Meserii individuale și de echipă - beneficii și efecte. Meseria viitoare și necesitatea muncii în echipă.
- Termeni specifici unei meserii: denumirea activităților principale, instrumente utilizate.

5. Calitatea stilului de viață

5.1 Calitatea vieții personale:

- Etapele luării unei decizii: identificarea problemei, alternative de rezolvare a problemei, analiza consecințelor tuturor alternativelor identificate, analiza cost-beneficiu, alegerea unui opțiuni și planul de acțiune, evaluarea. Aplicarea luării deciziei în situații relevante pentru copii și/sau în situații de risc sau criză (incendii, inundații, cutremure).
- Rezolvarea de probleme: alternative ale rezolvării de probleme, analiza critică a alternativelor de rezolvare a unei probleme.

Clasa a IV-a

1. Autocunoaștere și dezvoltare personală

Obiective de referință <i>La sfârșitul clasei a IV-a elevii vor fi capabili:</i>	Exemple de activități de învățare <i>Pe parcursul clasei a IV-a se recomandă următoarele activități:</i>
1.1 Să identifice propriile interese și abilități școlare și extrașcolare 1.2 Să prezinte caracteristicile vârstei copilăriei 1.3 Să enumere diferențele dintre nivelul primar și gimnazial	<ul style="list-style-type: none"> • Chestionare de interese și abilități. Discuții pe baza rezultatelor • Exerciții individuale, jocuri de rol: „Eu peste 5, 10, 20 ani” • Portofoliu (sarcină de grup), colaje, desene cu tema: „Schimbările din copilărie” • Jocuri de rol, scenete cu tema: „Clasa a V-a preferată” • Vizite, interviuri cu elevi, profesori, diriginți din gimnaziu

2. Comunicare și abilități sociale

Obiective de referință <i>La sfârșitul clasei a IV-a elevii vor fi capabili:</i>	Exemple de activități de învățare <i>Pe parcursul clasei a IV-a se recomandă următoarele activități:</i>
2.1 Să identifice dificultățile și etapele prin care trece un grup 2.2 Să explice factorii care influențează relațiile dintre membrii familiei	<ul style="list-style-type: none"> • Sarcini de grup în care se stabilesc roluri, reguli • Exerciții situaționale cu dificultăți care pot apărea în grup • Jocuri de rol cu secvențe / dialoguri din povești despre relațiile din familie • Colaje despre comunicarea între copii și părinți

3. Managementul informațiilor și învățării

Obiective de referință <i>La sfârșitul clasei a IV-a elevii vor fi capabili:</i>	Exemple de activități de învățare <i>Pe parcursul clasei a IV-a se recomandă următoarele activități:</i>
<p>3.1 Să explice necesitatea utilizării TIC (tehnologii informatice și de comunicare) în colectarea informațiilor cu privire la învățare și carieră</p> <p>3.2 Să identifice condițiile optime pentru învățare eficientă</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Comentarea unor texte și imagini cu referire la TIC și alte surse de informare • Realizarea unei fișe simple de prezentare personală folosind TIC (în laboratorul de informatică sau pe calculatorul personal de acasă) • Discuții de grup privind condițiile optime de învățare, exemplificare prin situații personale • Colaje, postere, desene pentru evidențierea condițiilor optime de învățare

4. Planificarea carierei

Obiective de referință <i>La sfârșitul clasei a IV-a elevii vor fi capabili:</i>	Exemple de activități de învățare <i>Pe parcursul clasei a IV-a se recomandă următoarele activități:</i>
<p>4.1 Să alcătuiască portofoliul carierei pentru clasele I-IV</p> <p>4.2 Să exerseze abilități de stabilire a priorităților și obiectivelor simple de scurtă durată (pentru clasa a V-a)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Fișe de lucru: completarea frazelor de tipul: „Sunt bun la...”, „Vreau să învăț mai mult despre...” • Portofoliul carierei: imagini, explicații, desene, rezultate ale exercițiilor de consiliere, sugestii, recomandări • Jurnalul personal: impresiile notate în timpul orelor de <i>Consiliere și orientare</i> (clasele I-IV) • Exerciții-joc și exerciții metaforice de stabilire a priorităților și obiectivelor de scurtă durată (pentru clasa a V-a)

5. Calitatea stilului de viață

Obiective de referință <i>La sfârșitul clasei a IV-a elevii vor fi capabili:</i>	Exemple de activități de învățare <i>Pe parcursul clasei a IV-a se recomandă următoarele activități:</i>
<p>5.1 Să aplice abilitățile de luare de decizii și rezolvare de probleme în diferite contexte</p> <p>5.2 Să aplice abilitățile de management al conflictelor în diverse situații</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Exerciții individuale și de grup de luare de decizii și rezolvare de probleme pe teme de dezvoltare educațională și a carierei • Brainstorming și dezbateri pe tema conflictului și a managementului conflictului • Exerciții de grup de management al unei situații de conflict sau a unei situații de criză

Conținuturi

1. Autocunoaștere și dezvoltare personală

1.1 Autocunoaștere:

- Interese și abilități personale: caracteristici individuale.

1.2 Schimbare, creștere, dezvoltare:

- Caracteristicile vârstei copilăriei – ce gândesc, ce simt, cum mă comport.
- Pregătirea pentru schimbare și pentru clasa a V-a.

2. Comunicare și abilități sociale

2.1 Abilități sociale:

- Dificultăți și depășirea lor în grup. Etapele prin care trece un grup. Roluri în grup.

2.2 Familia:

- Relațiile dintre membrii familiei. Valorile și practicile transmise de familie - aspectele critice care să fie discutate cu părinții (legate de creștere, relațiile cu colegii și profesorii).

3. Managementul informațiilor și învățării

3.1 Managementul informațiilor:

- Utilizarea TIC în colectarea informațiilor cu privire la carieră: criterii simple de colectare a informațiilor cu privire la carieră ajutorul TIC (identificarea cuvintelor cheie, utilizarea unui motor de căutare, localizarea informațiilor).

3.2 Învățare eficientă:

- Învățarea în sens restrâns - condițiile optime pentru învățare eficientă:
 - Deprinderi eficiente de studiu: organizarea conținuturilor de învățare, dozarea efortului și a perioadelor de relaxare / odihnă.
 - Disciplina învățării: implicare, perseverență, responsabilitate, asumarea sarcinilor de lucru.
 - Condiții interne / externe: mediul de învățare (spațiu, ambient),

starea personală de sănătate.

4. Planificarea carierei

4.1 Planificarea carierei:

- Portofoliul carierei - elemente simple: fișe, imagini, jurnalul personal, sugestii, recomandări.
- Elemente simple ale planului pentru carieră: priorități și obiective privind nivelul gimnazial și clasa a V-a. Relația dintre traseul educațional și viitoarea carieră.

5. Calitatea stilului de viață

5.1 Calitatea vieții personale:

- Luare de decizii și rezolvarea de probleme în context școlar, de alegere a carierei.
- Situații sau tipuri de conflicte. Managementul conflictelor: aplicarea abilităților sociale, a exprimării emoționale, de comunicare asertivă și de decizie. Managementul conflictelor în situații de risc sau criză.

Sugestii metodologice

Unul din obiectivele curriculum-ului *Consiliere și orientare* este de a stimula abilitățile de învățare permanentă în scopul dezvoltării personale și integrării socio-profesionale viitoare de succes. Elevii experimentează practic în cadrul orelor de *Consiliere și orientare* diferite tehnici de învățare, relaționare, comunicare eficientă, abilități de explorare a resurselor personale și a carierei, apoi aplică ceea ce au experimentat în clasă în situații de viață diferite și evaluează propriul progres. Învăță astfel să-și asume responsabilitatea propriei învățări.

„Predarea” se focalizează atât pe *cunoștințe și abilități* specifice disciplinei, cât și pe *atitudinile și mecanismele* învățării personalizate, conștiente și eficiente, pe care elevii să le aplice și în contexte diferite de viață, nu numai în cadrul școlii.

„Procesul de predare – învățare” în cadrul *Consilierii și orientării* respectă principiile învățării active, centrate pe elev. În acest scop, *metodele recomandate* pentru orele de *Consiliere și orientare* sunt metodele activ-participative. Sarcinile de lucru pot fi realizate individual, în diadă / triadă / echipă, prin muncă independentă sau facilitată de către consilier sau profesorul consilier:

- jocul de rol, simularea
- brainstorming-ul
- metode art-creative
- exercițiul
- chestionarul de interese și abilități
- conversația, discuția, dezbateră
- tehnici ale gândirii critice.

Modalități de evaluare

În cadrul orelor de *Consiliere și orientare* **NU** se utilizează calificative. Evaluarea va urmări *progresul personal* în ceea ce privește abilitățile de

integrare școlară și socială, atitudinile față de lumea înconjurătoare și față de propria persoană, cunoștințele și nivelul informațiilor despre lumea ocupațiilor și obținerea succesului în carieră. Recomandăm utilizarea următoarelor metode de evaluare:

- exprimarea ideilor și argumentelor personale prin: poster, desen, colaj;
- proiectul individual și de grup;
- portofoliul;
- activități practice;
- fișe individuale de (auto)evaluare.

Un aspect important și **inovator** al curriculum-ului actual este deschiderea spre comunitate, conținuturile prezentate la *Consiliere și orientare* incluzând aspecte legate de: implicare comunitară și voluntariat, piața muncii și interacțiuni cu angajații și angajatorii (în cadrul vizitelor de informare / explorare), elaborarea de proiecte individuale și de grup, cu aplicabilitate socială. Activitățile propuse reprezintă cea mai bună cale de asumarea de către elevi, încă din nivelul primar, a rolului de cetățean activ și responsabil, informat și pregătit pentru inserția socio-profesională după absolvirea școlii.

Curriculum clasele V - VIII

CONSILIERE ȘI ORIENTARE

Notă de prezentare

Aria curriculară *Consiliere și orientare* tinde să rezolve în prezent, simultan, următoarele aspecte:

- facilitarea accesului la întreaga ofertă de educație și formare profesională;
- sprijinirea bunei inserții socio-profesionale viitoare a tinerilor;
- ameliorarea continuă a procesului de utilizare a resurselor umane de care societatea dispune.

De-a lungul diferitelor niveluri de educație, toate disciplinele își asumă o parte din responsabilitatea privind dezvoltarea în plan **personal, social și profesional** a elevilor și pentru achiziționarea abilităților necesare succesului și reușitei. În cadrul *Consilierii și orientării* preocuparea pentru cele trei arii de dezvoltare devine centrală, focalizarea pe acestea fiind explicită. În principal, elevii beneficiază în urma parcurgerii orelor de *Consiliere și orientare* de conștientizarea conexiunilor între ceea ce învață și utilitatea cunoștințelor și abilităților dobândite pentru viața reală. **Conștientizarea transferului de abilități și cunoștințe în viața reală sporește motivația și interesul pentru învățare al elevilor.**

Proiectarea curriculară a fost realizată în consens cu mesajul cheie nr. 5 al Memorandum^{*}-ului privind învățarea permanentă și anume „Regândirea consilierii și orientării”. De asemenea, au fost luate în considerare Planurile cadru de învățământ aprobate de Ministerul Educației și Cercetării, precum și Planul cadru pentru aria curriculară *Consiliere și orientare*^{**}, document orientativ pe baza căruia se desfășurau până în prezent activitățile specifice orelor de *Consiliere și orientare* sau *Dirigenție*. Dintre cele 8 domenii de

* “Memorandum privind învățarea permanentă”, elaborat de Comisia Europeană, Barcelona, 2000.

** “Consiliere și Orientare - Ghid”, document elaborat de Institutul de Științe ale Educației, București, 2000

competențe-cheie stabilite la nivel european^{***}, curriculum-ul actual contribuie la dezvoltarea:

- competențelor inter-personale, inter-culturale, sociale și civice,
- abilității de „a învăța să înveți”;
- aptitudinilor de utilizare a tehnologiilor informatice și de comunicare (TIC).

Curriculum-ul de *Consiliere și orientare* pentru clasele V - VIII ține seama de modificările survenite în structura sistemului de învățământ.

Derularea activităților specifice ariei curriculare *Consiliere și orientare* la clasele V-VIII are în vedere:

- nivelul de cunoaștere, dezvoltare și maturizare personală atins de elevi la finalul nivelului primar;
- pregătirea elevilor pentru a face față cerințelor școlare din nivelul gimnazial și liceal;
- pregătirea elevilor pentru decizia privind traseul educațional după absolvirea clasei a VIII-a (liceu sau Școala de arte și meserii);
- dezvoltarea abilităților de a răspunde vieții sociale în ansamblu.

În particular, *Consilierea și orientarea* răspunde unor întrebări importante pe care elevii și le pun în această perioadă a vieții: Cine sunt și ce calități am? Cum pot să îmi fac prieteni la școală și acasă? De unde pot obține informații sau ajutor? Ce trebuie să fac pentru a învăța mai bine? Ce vreau să devin și ce trebuie să fac pentru a avea o carieră de succes?

Activitățile de *Consiliere și orientare* propuse în Curriculum-ul pentru clasele V - VIII îi ajută pe elevi să găsească răspunsurile la aceste întrebări. Parcurgând – cu sprijinul consilierilor sau profesorilor consilieri - activitățile propuse în acest curriculum **elevii devin mai motivați, mai încrezători în sine, dezvoltă abilități mai eficiente de învățare, devin mai pregătiți pentru nivelurile educaționale viitoare, pot să își stabilească scopuri realiste, să trăiască și să participe activ la viața școlară și socială.** În cursul orelor de *Consiliere și orientare* elevii au posibilitatea de a exersa abilități de comunicare eficientă, de relaționare, de învățare și de a deveni conștienți de posibilitatea de **transferare a acestora în contexte sociale diferite.** Elevii dobândesc cunoștințe și abilități care îi

^{***} “Planul detaliat de lucru asupra obiectivelor sistemelor educaționale și de formare profesională din Europa”, document ratificat de Consiliul European , Barcelona, 2002

ajută să devină actori responsabili și să contribuie la viața școlară, a comunității, familiei, grupului de prieteni, să se implice într-un proces de învățare permanentă, să își creeze viitorul - ceea ce presupune asumarea de roluri responsabile în comunitate și viața profesională. În fiecare an al nivelului gimnazial elevii vor dobândi noi abilități de explorare personală, a carierei și vieții sociale. Vor fi elaborate planuri cu privire la educație și carieră, vor fi stabilite obiective de atins, vor fi explorate viitorul și resursele personale necesare pentru obținerea succesului.

Structura curriculum-ului este următoarea:

- Obiective cadru (finalități care trebuie atinse la sfârșitul nivelului gimnazial).
- Valori și atitudini (dezvoltate prin curriculum-ul *Consiliere și orientare* pe tot parcursul școlarității).
- Obiective de referință (deduse din obiectivele cadru și care sunt specifice fiecărui an de studiu al nivelului gimnazial).
- Exemple de activități de învățare (menite să sprijine realizarea obiectivelor de referință).
- Conținuturile (elaborate în concordanță cu necesitățile și specificul individual și al clasei de elevi și cuprind temele prin care vor fi dezvoltate obiectivele de referință).
- Sugestii metodologice (exemple de metode și tehnici propuse pentru realizarea conținuturilor și atingerea obiectivelor; acestea cuprind recomandări globale și flexibile cu privire la metodele și tehnicile specifice nivelului primar și reprezintă un ghid pentru profesori, de predare – învățare, neavând titlul de obligativitate).
- Bibliografie și resurse (publicații, adrese web, instituții care pot fi consultate pentru informații suplimentare).

Curriculum-ul *Consiliere și orientare* este structurat pe următoarele **module tematice** care se regăsesc la nivelul fiecărui an de studiu al nivelului gimnazial:

- **Autocunoaștere și dezvoltare personală**
- **Comunicare și abilități sociale**
- **Managementul informațiilor și învățării**
- **Planificarea carierei**
- **Calitatea stilului de viață**

Conform Planului cadru de învățământ aprobat prin OMEC 3638/11.04.2001 în nivelul gimnazial disciplina *Consiliere și orientare* are caracter obligatoriu, făcând parte din trunchiul comun (1 oră / săptămână), însă în școlile sau la clasele la care situația o cere, cadrele didactice pot opta și pentru opționalul de *Consiliere și orientare* (0 - 1 ore / săptămână în cadrul Curriculum-ului la decizia școlii). Structura curriculum-ului actual fundamentează derularea activităților obligatorii de *Consiliere și orientare* la nivelul gimnazial, dar oferă și sugestii pentru derularea opționalului. Astfel, în funcție de cerințele și nevoile clasei de elevi, în cadrul opționalului de *Consiliere și orientare* se pot detalia activitățile specifice unei anumite teme, curriculum-ul actual oferind exemple suficiente de activități de învățare în acest sens.

Obiective cadru

1. Dezvoltarea unei atitudini pozitive față de sine ca persoană unică și valoroasă.
2. Formarea atitudinilor, achiziționarea cunoștințelor și abilităților inter-personale.
3. Dezvoltarea abilităților de utilizare a informațiilor în procesul de învățare.
4. Dobândirea abilităților de explorare și planificare a carierei.
5. Exersarea abilităților de management al unui stil de viață de calitate.

Valori și atitudini

- Respect și încredere în sine și în ceilalți.
- Aprecierea unicității fiecăruia.
- Receptivitate la emoțiile celorlalți.
- Valorizarea relațiilor inter-personale.
- Valorificarea critică și selectivă a informațiilor.
- Adaptare și deschidere la noi tipuri de învățare.
- Motivație și flexibilitate în elaborarea traseului educațional și profesional.
- Responsabilitate și ambiție pentru decizii și acțiuni privind cariera.
- Interes pentru învățare permanentă într-o lume în schimbare.
- Orientare spre o viață de calitate în prezent și în viitor.

Clasa a V-a

1. Autocunoaștere și dezvoltare personală

Obiective de referință <i>La sfârșitul clasei a V-a elevii vor fi capabili:</i>	Exemple de activități de învățare <i>Pe parcursul clasei a V-a se recomandă următoarele activități:</i>
1.1 Să exemplifice resurse ale formării stimei de sine	<ul style="list-style-type: none"> • Exerciții pentru cunoaștere de sine și inter-cunoaștere • Scurte povestiri, întâmplări neobișnuite pentru evidențierea stimei de sine a personajelor • Lucru în echipe: ce este stima de sine (ce spun experții, definiții personale, catrene, ghicitori, refrene), resursele formării stimei de sine
1.2 Să analizeze caracteristicile specifice grupei de dezvoltare: preadolescența	<ul style="list-style-type: none"> • Benzi desenate, colaje cu tema: „Eu copil, eu acum” • Completarea unor chestionare cu tema: „Preadolescența” și analiza răspunsurilor în clasă

2. Comunicare și abilități sociale

Obiective de referință <i>La sfârșitul clasei a V-a elevii vor fi capabili:</i>	Exemple de activități de învățare <i>Pe parcursul clasei a V-a se recomandă următoarele activități:</i>
2.1 Să dezvolte strategii pentru exprimarea adecvată și în siguranță a emoțiilor	<ul style="list-style-type: none"> • Lucru pe grupe: exprimarea verbală / non-verbală a factorilor care facilitează sau blochează exprimarea gândurilor / emoțiilor • Listarea situațiilor care implică emoții dificile: câștigarea sau pierderea unei competiții, pierderea

2.2 Să evalueze comportamente de cooperare în grup	unui prieten, schimbările din familie <ul style="list-style-type: none"> • Benzi desenate, discuții prin care se arată respect și grijă pentru ceilalți • Scenarii de cooperare / ne-cooperare în grup
--	--

3. Managementul informațiilor și învățării

Obiective de referință <i>La sfârșitul clasei a V-a elevii vor fi capabili:</i>	Exemple de activități de învățare <i>Pe parcursul clasei a V-a se recomandă următoarele activități:</i>
3.1 Să acceseze diferite surse de informații privind activitatea de învățare-acomodare în clasa a V-a	<ul style="list-style-type: none"> • Activități de explorare a surselor de informații • Exerciții de identificare și prezentare a unor materiale folosite în învățare: pliante, broșuri, vizionare de casete
3.2 Să analizeze factorii favorizanți ai învățării	<ul style="list-style-type: none"> • Planuri personalizate de învățare pentru discipline la alegere • Fișe de lucru, postere, eseuri cu tema: „Regulile învățării”, „Cum învățăm”, „Motivația învățării”

4. Planificarea carierei

Obiective de referință <i>La sfârșitul clasei a V-a elevii vor fi capabili:</i>	Exemple de activități de învățare <i>Pe parcursul clasei a V-a se recomandă următoarele activități:</i>
4.1 Să prezinte sarcinile și responsabilitățile asumate în meseria preferată	<ul style="list-style-type: none"> • Fișe de lucru: conceperea de către elevi a unor seturi de întrebări (chestionar) referitoare la meseria preferată • Vizite în diverse instituții pentru familiarizarea cu mediul de lucru în diferite meserii și aplicarea chestionarelor elaborate • Prezentarea în fața clasei / joc de rol cu privire la sarcinile și responsabilitățile în meseria

4.2 Să compare ocupații tradiționale și non-tradiționale	<p>preferată</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vizionarea de casete video cu ocupații tradiționale și non-tradiționale • Explorarea site-ului www.go.ise.ro • Discuții de grup cu membrii ai comunității cu privire la criteriile pentru care clasificăm ocupațiile în tradiționale și non-tradiționale
--	--

5. Calitatea stilului de viață

Obiective de referință <i>La sfârșitul clasei a V-a elevii vor fi capabili:</i>	Exemple de activități de învățare <i>Pe parcursul clasei a V-a se recomandă următoarele activități:</i>
<p>5.1 Să analizeze diferite modalități de a face față presiunii grupului în situații de opțiuni educaționale și de carieră</p> <p>5.2 Să analizeze consecințele pe termen scurt și pe termen lung ale unei decizii</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Discuții de grup pe tema presiunii grupului și a modalităților de a face față presiunii grupului • Proiect individual și joc de rol cu tema: „Cum facem față presiunii grupului” • Exerciții individuale și de grup de analizare a consecințelor pe termen scurt și lung a unor decizii relevante pentru elevi • Completarea unor fișe de lucru cu procesul decizional și consecințele unor decizii

Conținuturi

1. Autocunoaștere și dezvoltare personală

1.1 Autocunoaștere:

- Stima de sine: ce este stima de sine, resursele formării stimei de sine. Atitudinea pozitivă față de propria persoană. Acceptarea necondiționată / auto-valorizarea.

1.2 Schimbare, creștere, dezvoltare:

- Caracteristicile preadolescenței: schimbările fizice, dezvoltarea personalității, relațiile cu colegii, așteptări.

2. Comunicare și abilități sociale

2.1 Managementul emoțiilor:

- Relația dintre evenimente, gânduri și emoțiile generate. Cum facem față emoțiilor dificile (de ex. furie, tristețe)?

2.2. Abilități sociale:

- Importanța contribuției fiecărui membru al unui grup. Avantajele cooperării în grup.

3. Managementul informațiilor și învățării

3.1 Managementul informațiilor:

- Modalități de găsim a informațiilor. Importanța informațiilor în procesul de cunoaștere, învățare – acomodare.

3.2 Învățare eficientă:

- Factorii favorizanți / frenatori ai învățării: clasificare și analiză (interni – externi; sociali, culturali, personali, contextuali).

4. Planificarea carierei

4.1 Explorarea carierei:

- Caracteristicile unei meserii – sarcini simple, responsabilități, mediu de lucru, vestimentație, instrumente de lucru, orar.
- Ocupații tradiționale și non-tradiționale.

5. Calitatea stilului de viață

5.1 Calitatea relațiilor sociale:

- Consecințele presiunii grupului în alegerea unor activități educaționale sau în explorarea și dezvoltarea unor aptitudini și abilități personale. Modalități de a face față presiunii grupului.

5.2 Calitatea vieții personale:

- Alternative ale unor probleme. Alegerea alternativei optime. Consecințe pe termen scurt și lung ale unei decizii.

Clasa a VI-a

1. Autocunoaștere și dezvoltare personală

Obiective de referință <i>La sfârșitul clasei a VI-a elevii vor fi capabili:</i>	Exemple de activități de învățare <i>Pe parcursul clasei a VI-a se recomandă următoarele activități:</i>
<p>1.1 Să exerseze prezentarea caracteristicilor pozitive despre sine</p> <p>1.2 Să analizeze varietatea schimbărilor specifice dezvoltării umane</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Redactarea unui certificat de competențe: „Pentru cel / cea mai...” • Joc de rol și lucru în echipe cu tema: „Persoane cu stimă de sine scăzută / ridicată” • Confeccionarea unor etichete, discuții în grup despre etichetări și consecințele acestora • Realizarea unor pliante, postere, colaje pentru prezentarea schimbărilor specifice dezvoltării umane • Vizionarea unor casete video despre aspectele importante ale dezvoltării pentru diferite niveluri de dezvoltare

2. Comunicare și abilități sociale

Obiective de referință <i>La sfârșitul clasei a VI-a elevii vor fi capabili:</i>	Exemple de activități de învățare <i>Pe parcursul clasei a VI-a se recomandă următoarele activități:</i>
<p>2.1 Să aplice tehnici de autocontrol</p> <p>2.2 Să distingă între comportamentul asertiv, pasiv și agresiv</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Imaginarea și discutarea unor situații care necesită autocontrol • Exerciții de autocontrol • Crearea unor situații de comunicare asertivă • Joc de rol comparativ: comportament pasiv-asertiv-agresiv

3. Managementul informațiilor și învățării

Obiective de referință <i>La sfârșitul clasei a VI-a elevii vor fi capabili:</i>	Exemple de activități de învățare <i>Pe parcursul clasei a VI-a se recomandă următoarele activități:</i>
3.1 Să exerseze abilități de prezentare a informațiilor	<ul style="list-style-type: none">• Activități de prezentare a informațiilor în forme diverse în grup
3.2 Să identifice stilul propriu de învățare	<ul style="list-style-type: none">• Analiza unor materiale folosite în învățare: pliante, broșuri• Chestionare și studii privind stilul propriu de învățare

4. Planificarea carierei

Obiective de referință <i>La sfârșitul clasei a VI-a elevii vor fi capabili:</i>	Exemple de activități de învățare <i>Pe parcursul clasei a VI-a se recomandă următoarele activități:</i>
4.1 Să se familiarizeze cu termenii de muncă, ocupație și carieră	<ul style="list-style-type: none">• Brainstorming, dezbateri panel cu privire la conținuturile termenilor de „muncă”, „ocupație”, „carieră”• Utilizarea dicționarelor (bibliotecă, Internet) pentru găsirea explicațiilor teoretice cu privire la definirea termenilor de „muncă”, „ocupație”, „carieră”
4.2 Să analizeze criterii simple de alegere a unei meserii	<ul style="list-style-type: none">• Explorarea site-ului www.go.ise.ro• Studiu de caz, analiză de text pentru identificarea criteriilor de alegere a unei meserii• Discuții cu membrii comunității invitați la clasă cu privire la modul de alegere a meseriei

5. Calitatea stilului de viață

Obiective de referință <i>La sfârșitul clasei a VI-a elevii vor fi capabili:</i>	Exemple de activități de învățare <i>Pe parcursul clasei a VI-a se recomandă următoarele activități:</i>
5.1 Să aplice metode eficiente de rezolvare a problemelor și luare a deciziilor în diverse situații 5.2 Să identifice sursele de stres și modalitățile de adaptare eficientă la stres	<ul style="list-style-type: none">• Dramatizări, jocuri de rol și imaginarea unor situații de decizie• Exerciții de identificare a alternativelor unor probleme și analizarea lor• Exerciții de rezolvare a unor probleme cu potențial de risc sau criză (ex. violență, accidente, catastrofe naturale)• Discuție de grup de listare a posibilelor surse de stres ale tinerilor și adulților• Proiect de grup de promovare a conștientizării surselor de stres de către copii și tineri• Proiect individual cu tema: „Cum facem față stresului?”

Conținuturi

1. Autocunoaștere și dezvoltare personală

1.1 Autocunoaștere:

- Stima de sine: persoanele cu stimă de sine scăzută / ridicată, pozitivă / negativă. Consecințe ale unei stime de sine scăzute / negative. Etichetările. Cum poate fi îmbunătățită stima de sine.

1.2 Schimbare, creștere, dezvoltare:

- Etapele dezvoltării umane: copilărie, pubertate, adolescență, tinerețe, maturitate, bătrânețe. Etape dificile ale dezvoltării și modalități de depășire a acestora.

2. Comunicare și abilități sociale

2.1 Managementul emoțiilor:

- Importanța auto-controlului. Responsabilitate pentru consecințele propriilor acțiuni. Tehnici de auto-control.

2.2 Comunicarea:

- Comunicarea asertivă. Comportamentul asertiv, pasiv și agresiv.

3. Managementul informațiilor și învățării

3.1 Managementul informațiilor:

- Tehnici de prezentare a informațiilor: oral, scris, cu utilizarea mijloacelor audio-video (retroproiector, video-proiector, video-conferință), cu sprijinul limbajului non-verbal și para-verbal. Avantaje și limite ale fiecărei tehnici. Prezentarea informațiilor pentru diferite grupuri de audiență.

3.2 Învățare eficientă:

- Stiluri de învățare: vizual, auditiv, kinestezic - caracteristici. Criterii de identificare a stilului propriu de învățare.

4. Planificarea carierei

4.1 Explorarea carierei:

- Muncă, ocupație, carieră: definiție, distincții și caracteristici.
- Criterii de alegere a unei meserii: satisfacția muncii, prestigiul domeniului, tradiția familială, cererea de forță de muncă, pregătire educațională, remunerația. Decizie personală, informată și responsabilă cu privire la alegerea meseriei.

5. Calitatea stilului de viață

5.1 Calitatea vieții personale:

- Situații de decizie. Consecințe pe termen scurt și pe termen lung ale deciziilor. Planul de acțiune în rezolvarea unor probleme. Acțiuni de rezolvare a unei probleme cu potențial de risc (ex. relații abuzive de exploatare) și/sau de criză (accidente, catastrofe naturale).
- Stresul: surse de stres pentru tineri și adulți, metode de recunoaștere, identificare a reacțiilor la stres.
- Metode de adaptare eficientă la stres: un stil de viață sănătos, învățarea unor modalități de relaxare, comunicarea asertivă, dezvoltarea personală, un mod de gândire rațional, de percepție sau interpretare a unor situații.

Clasa a VII-a

1. Autocunoaștere și dezvoltare personală

Obiective de referință <i>La sfârșitul clasei a VII-a elevii vor fi capabili:</i>	Exemple de activități de învățare <i>Pe parcursul clasei a VII-a se recomandă următoarele activități:</i>
<p>1.1 Să aprecieze importanța încrederii în sine și a imaginii de sine optime în obținerea succesului</p> <p>1.2 Să argumenteze impactul diversității la nivelul individului și social</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Eseuri pe tema încrederii în sine și succesului • Analiza unor personaje celebre din trecut sau contemporane din diferite domenii din perspectiva încrederii în sine • Interviu, desene, fotografii cu tema: „Povestea unui succes” • Realizarea unor postere, pliante despre diversitate și diferențele culturale • Crearea unei broșuri cu tema: „Diversitatea” • Organizarea unui „Festival al națiunilor”

2. Comunicare și abilități sociale

Obiective de referință <i>La sfârșitul clasei a VII-a elevii vor fi capabili:</i>	Exemple de activități de învățare <i>Pe parcursul clasei a VII-a se recomandă următoarele activități:</i>
<p>2.1 Să analizeze caracteristicile comportamentului de lider</p> <p>2.2 Să demonstreze abilități de</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Scenarii aplicate în clasă / în afara clasei pentru exersarea rolurilor de conducere în cadrul grupului • Realizarea unor jocuri de grup, cu asumarea spontană / prestabilită a rolului de lider • Tehnici de ascultare activă, a

comunicare eficientă	oferirii de feedback, de adresare a întrebărilor aplicate în perechi / grup.
2.3 Să explice beneficiile relațiilor familiale pozitive	<ul style="list-style-type: none"> • Exerciții de prezentare în public • Documentare, jocuri de rol prin care sunt ilustrate schimbările familiei de-a lungul timpului • Strategii de promovare prin materiale informative (poster, pliant etc.) a relațiilor pozitive între copii și părinți

3. Managementul informațiilor și învățării

Obiective de referință <i>La sfârșitul clasei a VII-a elevii vor fi capabili:</i>	Exemple de activități de învățare <i>Pe parcursul clasei a VII-a se recomandă următoarele activități:</i>
3.1 Să analizeze sursele de informare cu privire la ofertele educaționale după finalizarea clasei a VIII-a	<ul style="list-style-type: none"> • Discuții de grup: necesitatea informării cu privire la tipurile de liceu / școli de arte și meserii care pot fi alese după finalizarea clasei a VIII-a • Interviuri cu colegii de liceu pentru identificarea avantajelor și limitelor surselor de informare cu privire la oferta educațională
3.2 Să aplice elemente de management al timpului pentru succesul în învățarea școlară	<ul style="list-style-type: none"> • Fișe de lucru individual sau pe echipe, realizarea planului individual de lucru și al clasei, elaborarea orarului zilei, săptămânal sau semestrial, pentru toate tipurile de activități
3.3 Să aplice tehnici creative în învățare	<ul style="list-style-type: none"> • Inițierea unei expoziții în clasă cu realizările în învățarea școlară ale elevilor sau ale clasei, cu diplome privind eficiența utilizării timpului personal • Exerciții de stimulare a creativității

4. Planificarea carierei

Obiective de referință <i>La sfârșitul clasei a VII-a elevii vor fi capabili:</i>	Exemple de activități de învățare <i>Pe parcursul clasei a VII-a se recomandă următoarele activități:</i>
4.1 Să analizeze sistemul educațional din România	<ul style="list-style-type: none">• Discuții de grup pentru desprinderea caracteristicilor fiecărui nivel școlar• Vizitarea site-ului oficial MEC www.edu.ro, www.admitere.ro și familiarizarea cu informațiile legate de sistemul educațional• Discuții cu părinții și membrii comunității cu privire la școlile absolvite pentru ocuparea unei meserii• Elaborarea unui chestionar cu privire la solicitările profesionale ale unui loc de muncă, vizite în instituții / companii pentru aplicarea chestionarelor
4.2 Să compare diferite locuri de muncă și cerințele educaționale și profesionale solicitate de acestea	<ul style="list-style-type: none">• Discuții de grup pentru clarificarea conceptului de „marketing personal”• Explorarea site-ului www.go.ise.ro• Exerciții art-creative pentru elaborarea cărții de vizită personale
4.3 Să exerseze elaborarea elementelor simple de marketing personal (cartea de vizită)	

5. Calitatea stilului de viață

Obiective de referință <i>La sfârșitul clasei a VII-a elevii vor fi capabili:</i>	Exemple de activități de învățare <i>Pe parcursul clasei a VII-a se recomandă următoarele activități:</i>
5.1 Să evalueze impactul factorilor sociali, culturali, economici și de mediu asupra stilului de viață și a dezvoltării carierei	<ul style="list-style-type: none">• Dezbateri, problematizări, studii de caz pe tema stilului propriu de viață și influența acestuia asupra opțiunilor de carieră• Realizarea unor proiecte individuale și de grup pe tema stilului de viață și planificarea carierei

<p>5.2 Să analizeze mecanismele eficiente de adaptare în situații de stres sau criză</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Discuții de grup pe tema promovării egalității de gen în dezvoltarea carierei • Proiecte individuale și de grup pe tema promovării egalității de gen în dezvoltarea carierei • Discuții de grup cu tema: „Cum facem față stresului?” • Exerciții de identificare a mecanismelor de adaptare în diverse situații potențial stresante • Proiect de grup de promovare a suportului social în situații de criză (catastrofe naturale, violență, accidente)
--	--

Conținuturi

1. Autocunoaștere și dezvoltare personală

1.1 Autocunoaștere:

- Imagine de sine, încredere în sine: importanță, demonstrarea respectului de sine, relația cu succesul.
- Diversitatea culturală, etnică și individuală: consecințele și beneficiile diversității.

2. Comunicare și abilități sociale

2.1 Abilități sociale:

- Exersarea abilităților de conducere. Cum recunoaștem un lider?

2.2 Comunicarea:

- Ce înseamnă comunicare eficientă? Abilități de comunicare: ascultare, feedback pozitiv, adresarea întrebărilor; tehnici de prezentare în public.

2.3 Familia:

- Cum s-a schimbat familia de-a lungul timpului? Grijă și sprijin în familie. Respectarea diferitelor tipuri de familii.

3. Managementul informațiilor și învățării

3.1 Managementul informațiilor:

- Surse de informare cu privire la tipurile de liceu / școli de arte și meserii care pot fi alese după finalizarea clasei a VIII-a: publicații, site-uri web, baze de date, târguri de oferte educaționale. Avantaje și dezavantaje ale acestora.

3.2 Învățare eficientă:

- Elemente de management al timpului. Strategii eficiente de management al timpului. Adaptarea la presiunea timpului.
- Succes în învățarea școlară. Motivația pentru obținerea succesului în învățarea școlară.
- Creativitatea: factorii facilitatori / frenatori ai creativității. Tehnici de stimulare a creativității.

4. Planificarea carierei

4.1 Explorarea carierei:

- Pregătirea educațională și profesională necesare dobândirii unei ocupații:
 - sistemul educațional din România: nivelul primar, gimnazial, liceal / SAM, postliceal, universitar, postuniversitar. Caracteristici, posibilități de acces;
 - Distincția învățământ obligatoriu-învățământ post-obligatoriu;
 - Pregătirea profesională în vederea angajării: abilități, experiență, stagii practice, voluntariat.

4.2 Marketing personal:

- Cartea de vizită – elemente de conținut: numele și prenumele, date de contact personale, ocupația, instituția și datele de contact ale acesteia.

5. Calitatea stilului de viață

5.1 Calitatea relațiilor sociale și a mediului de muncă:

- Factorii sociali, culturali, economici în planificarea carierei și formarea unui stil de viață. Influența stilului de viață asupra opțiunilor educaționale.
- Stereotipurile de gen și planificarea carierei. Tratatul egal și promovarea egalității de gen.
- Implicarea în activități de promovarea a unui stil de viață sănătos. Beneficiile asupra dezvoltării și lărgirii opțiunilor de viață și a celor ocupaționale.

5.2 Calitatea vieții personale:

- Mecanisme de adaptare eficientă la stres. Surse de suport în situații de stres: suport social, ajutor de specialitate.
- Situații de criză: modalități de recunoaștere a crizei și de a face față crizei. Reacții emoționale și comportamentale în situații de criză (catastrofe naturale, violență, accidente) și modalități de reacție / adaptare în aceste situații.

Clasa a VIII-a

1. Autocunoaștere și dezvoltare personală

Obiective de referință <i>La sfârșitul clasei a VIII-a elevii vor fi capabili:</i>	Exemple de activități de învățare <i>Pe parcursul clasei a VIII-a se recomandă următoarele activități:</i>
<p>1.1 Să evalueze punctele tari și slabe, interesele, abilitățile personale</p> <p>1.2 Să demonstreze respect de sine</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Chestionare și exerciții metaforice pentru identificarea intereselor și abilităților personale • Portofoliul resurselor personale • Dezbateri pe tema respectului de sine • Joc de rol care pune în evidență atitudini pozitive / negative față de sine pe scenarii date sau create de elevi / eleve și relația cu auto-eficiența • Organizarea de campanii de promovare a valorilor și convingerilor personale

2. Comunicare și abilități sociale

Obiective de referință <i>La sfârșitul clasei a VIII-a elevii vor fi capabili:</i>	Exemple de activități de învățare <i>Pe parcursul clasei a VIII-a se recomandă următoarele activități:</i>
<p>2.1 Să explice importanța responsabilității sociale în diferite contexte</p> <p>2.2 Să manifeste respect pentru exprimarea punctelor diferite de vedere</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Exerciții de identificare a situațiilor în care este necesară asumarea responsabilității sociale • Practicarea exprimării opiniilor pro- / contra • Monitorizarea presei: cum apar prejudecățile și stereotipurile în știri, articole

2.3 Să anticipeze schimbarea rolurilor în familie de-a lungul vieții	<ul style="list-style-type: none"> Sarcini pe grupe, colaje, scenarii cu tema: „Rolurile femeilor / bărbaților în viața privată și în viața publică”
--	---

3. Managementul informațiilor și învățării

Obiective de referință <i>La sfârșitul clasei a VIII-a elevii vor fi capabili:</i>	Exemple de activități de învățare <i>Pe parcursul clasei a VIII-a se recomandă următoarele activități:</i>
3.1 Să utilizeze TIC (tehnologii informatice și de comunicare) pentru documentarea privind opțiunile pentru clasa a IX-a	<ul style="list-style-type: none"> Accesarea portalurilor www.edu.ro, www.admitere.ro și selectarea informațiilor utile pentru decizia privind traseul educațional Discuții de grup privind avantaje și limite ale utilizării TIC pentru informarea cu privire la opțiunile pentru clasa a IX-a
3.2 Să aplice tehnici ale gândirii critice	<ul style="list-style-type: none"> Exerciții specifice gândirii critice

4. Planificarea carierei

Obiective de referință <i>La sfârșitul clasei a VIII-a elevii vor fi capabili:</i>	Exemple de activități de învățare <i>Pe parcursul clasei a VIII-a se recomandă următoarele activități:</i>
4.1 Să argumenteze importanța elementelor de marketing personal (scrisoarea de intenție, CV-ul) pentru găsirea unui loc de muncă	<ul style="list-style-type: none"> Scrisoare de intenție și CV pentru diferite situații (ipotetice) de găsire a unui loc de muncă Portofoliul personal pentru clasele V-VIII
4.2 Să demonstreze importanța portofoliului personal pentru conturarea unui traseu educațional și profesional	<ul style="list-style-type: none"> Discuții de grup privind traseele educaționale posibile după terminarea clasei a VIII-a Simulare: completarea formularelor opțiune pentru clasa a IX-a Explorarea site-ului www.go.ise.ro
4.3 Să dezvolte un plan educațional și de carieră	<ul style="list-style-type: none"> Stabilirea obiectivelor de lungă durată ale planului personal de educație și carieră

5. Calitatea stilului de viață

Obiective de referință <i>La sfârșitul clasei a VIII-a elevii vor fi capabili:</i>	Exemple de activități de învățare <i>Pe parcursul clasei a VIII-a se recomandă următoarele activități:</i>
5.1 Să evalueze convingerile, atitudinile și comportamentele definatorii ale stilului de viață în planificarea carierei 5.2 Să demonstreze abilități de management al stresului	<ul style="list-style-type: none">• Dezbateri, studiu de caz, problematizare pe tema opțiunilor educaționale și a stilului de viață• Proiecte individuale și de grup pentru identificarea propriului stil de viață în relație cu opțiunile educaționale și profesionale• Completarea unor fișe de lucru cu atitudini față de stilul de viață și carieră• Dramatizări, jocuri de rol și imaginarea unor situații de decizie în situații de stres și aplicarea unor modalități de adaptare• Discuții de grup pe tema pregătirii pentru examene: bariere, modalități de adaptare, optimizarea învățării• Realizare de pliante, proiect de grup cu tema: „Managementul stresului în situații de examinare”

Conținuturi

1. Autocunoaștere și dezvoltare personală

1.1 Autocunoaștere:

- Autoevaluare: interese, abilități, puncte tari, puncte slabe, caracteristici personale
- Respect pentru sine. Atitudini negative și pozitive față de sine. Auto-eficiență

2. Comunicare și abilități sociale

2.1 Abilități sociale:

- Responsabilitatea socială în următoarele contexte: școală, familie, comunitate

2.2 Comunicarea:

- Respectarea diferitelor puncte de vedere. Prejudecăți și stereotipuri: surse de apariție și consecințe

2.3 Familia:

- Schimbarea rolurilor în familie pe parcursul vieții. Impactul stereotipurilor de rol

3. Managementul informațiilor și învățării

3.1 Managementul informațiilor:

- Cum mă ajută calculatorul / Internet-ul în găsirea școlii pe care doresc să o urmez. Avantaje și limite ale utilizării TIC pentru informarea cu privire la opțiunile pentru clasa a IX-a. Evaluarea rezultatelor activității de căutare de informații cu ajutorul TIC

3.2 Învățare eficientă:

- Gândirea critică și auto-control asupra propriei învățări

4. Planificarea carierei

4.1 Marketing personal:

- Scrisoarea de intenție și CV. Structură, elemente obligatorii. Greșeli în redactarea unei scrisori de intenție sau a unui CV. Necesitatea și importanța elementelor de marketing personal pentru găsirea unui loc de muncă

4.2 Planificarea carierei:

- Portofoliul personal pentru clasele V-VIII: desene, rezultate ale aplicării chestionarelor de interese și abilități, diplome și certificate obținute, rezultatele diferitelor concursuri, activități de voluntariat și rezultate, explicații, sugestii, recomandări
- Planul educațional și de carieră: alternative educaționale privind clasele IX - X, obiectivele de lungă durată
- Formularele de opțiuni pentru clasa a IX-a – caracteristici, modalități de completare

5. Calitatea stilului de viață

5.1 Calitatea mediului de muncă:

- Convingeri, atitudini și comportamente ale stilului de viață. Impactul acestora asupra planificării carierei

5.2 Calitatea vieții personale:

- Managementul stresului. Managementul stresului în situații de criză sau în urma unor stresori majori (ex. catastrofe naturale, violență, accidente)
- Modalități de optimizare a pregătirii pentru examene. Stresul și examenele. Managementul stresului în situații de examinare

Sugestii metodologice

Unul din obiectivele curriculum-ului *Consiliere și orientare* este de a stimula abilitățile de învățare permanentă în scopul dezvoltării personale și integrării socio-profesionale viitoare de succes. Elevii experimentează practic în cadrul orelor de *Consiliere și orientare* diferite tehnici de învățare, relaționare, comunicare eficientă, abilități de explorare a resurselor personale și a carierei, apoi aplică ceea ce au experimentat în clasă în situații de viață diferite și evaluează propriul progres. Învăță astfel să-și asume responsabilitatea propriei învățări.

„Predarea” se focalizează atât pe *cunoștințe și abilități* specifice disciplinei, cât și pe *atitudinile și mecanismele* învățării personalizate, conștiente și eficiente, pe care elevii să le aplice și în contexte diferite de viață, nu numai în cadrul școlii.

„Procesul de predare – învățare” în cadrul *Consilierii și orientării* respectă principiile învățării active, centrate pe elev. În acest scop, *metodele recomandate* pentru orele de *Consiliere și orientare* sunt metodele activ-participative. Sarcinile de lucru pot fi realizate individual, în diadă / triadă / echipă, prin muncă independentă sau facilitată de către cadrul didactic:

- jocul de rol, simularea
- brainstorming-ul
- metode art-creative
- exercițiul
- chestionarul de interese și abilități
- conversația, discuția, dezbateră
- tehnici ale gândirii critice

Modalități de evaluare

În cadrul orelor de *Consiliere și orientare* **NU** se utilizează note / calificative. Evaluarea va urmări *progresul personal* în ceea ce privește abilitățile de integrare școlară și socială, *atitudinea* față de lumea

înconjurătoare și față de propria persoană, **cunoștințele și nivelul informațiilor** despre lumea ocupațiilor și obținerea succesului în carieră. Recomandăm utilizarea următoarelor metode de evaluare:

- exprimarea ideilor și argumentelor personale prin: poster, desen, colaj
- proiectul individual și de grup
- portofoliul
- activități practice
- fișe individuale de (auto)evaluare

Un aspect important și **inovator** al curriculum-ului actual este deschiderea spre comunitate, conținuturile prezentate la *Consiliere și orientare* incluzând aspecte legate de: implicare comunitară și voluntariat, piața muncii și interacțiuni cu angajații și angajatorii (în cadrul vizitelor de informare / explorare), elaborarea de proiecte individuale și de grup, cu aplicabilitate socială. Activitățile propuse reprezintă cea mai bună cale de asumarea de către elevi, încă din nivelul gimnazial, a rolului de cetățean activ și responsabil, informat și pregătit pentru inserția socio-profesională după absolvirea școlii.

Curriculum clasele IX - X

CONSILIERE ȘI ORIENTARE

Notă de prezentare

Aria curriculară *Consiliere și orientare* tinde să rezolve în prezent, simultan, următoarele aspecte:

- facilitarea accesului la întreaga ofertă de educație și formare profesională;
- sprijinirea bunei inserții socio-profesionale viitoare a tinerilor;
- ameliorarea continuă a procesului de utilizare a resurselor umane de care societatea dispune.

Structura curriculum-ului de *Consiliere și orientare* pentru clasele IX - X ține seama de modificările survenite în structura învățământului pre-universitar: pe de o parte, prelungirea învățământului obligatoriu la 10 clase, iar pe de altă parte, statutul aparte al claselor a IX-a și a X-a care aparțin, în același timp, și învățământului obligatoriu, dar și învățământului liceal (pentru Școala de arte și meserii a fost dezvoltat un curriculum separat).

Prin derularea activităților specifice ariei curriculare *Consiliere și orientare* la clasele IX- X se are în vedere nivelul de cunoaștere, dezvoltare și maturizare personală atins de elevi la finalul nivelului gimnazial, dar și necesitatea aprofundării cunoștințelor și dezvoltării competențelor care vor contribui ulterior la buna inserție socială și profesională a individului.

În acest context, proiectarea curriculară a fost realizată în consens cu mesajul cheie nr. 5 al Memorandum-ului* și anume „Regândirea consilierii și orientării”. De asemenea, au fost luate în considerare Planul cadru pentru aria curriculară *Consiliere și orientare*** pe baza căruia se desfășurau până în prezent activitățile specifice orelor de consiliere, cele 8 domenii de

* “Memorandum privind învățarea permanentă”, document elaborat de Comisia Europeană, octombrie 2000

** “Consiliere și Orientare - Ghid”, document elaborat de ISE București, 2000

competențe-cheie stabilite la nivel european^{***}, precum și Rezoluția Consiliului Europei cu privire la Orientarea Carierei^{****}.

Noutatea abordării constă în delimitarea parcursului de învățare pe baza unui model care îmbină **competențe cu conținuturi**. Curriculum-ul actual contribuie la dezvoltarea următoarelor competențelor-cheie stabilite la nivel european:

- competențe inter-personale, inter-culturale, sociale și civice;
- „a învăța să înveți”;
- cultură antreprenorială;
- tehnologia informației și a comunicațiilor (TIC).

Structura curriculum-ului este următoarea:

- Competențe generale (ansambluri structurate de cunoștințe și deprinderi care se formează pe durata liceului).
- Valori și atitudini (dezvoltate pe tot parcursul școlarității).
- Competențe specifice (deduse din competențele generale, urmând a fi dezvoltate pentru fiecare an de studiu). Competențele specifice sunt corelate cu unitățile de conținut și cu cele cinci module tematice propuse pentru clasele IX-X. Reiese astfel domeniul subsumat *Consilierii și orientării* în care elevii vor dobândi competențe, care vor fi aceste competențe, cum vor fi achiziționate și care sunt sarcinile consilierului sau profesorului consilier pentru dezvoltarea acestora. Se accentuează astfel caracterul practic-aplicativ al programei, centrată pe elev și pe ce va trebui să știe să facă acesta la finalul fiecărui an școlar. Competențele specifice pot fi evaluate prin activitățile de evaluare progresivă și sumativă propuse în cadrul capitolului „Sugestii metodologice”.
- Conținuturi. Acestea sunt elaborate în concordanță cu necesitățile și specificul individual și al clasei de elevi și cuprind temele prin care vor fi dezvoltate competențele specifice.

^{***} “Planul detaliat de lucru asupra obiectivelor sistemelor educaționale și de formare profesională din Europa”, document ratificat de Consiliul European, Barcelona 2002 și “Declarația de la Copenhaga”, Copenhaga 2002

^{****} „Resolution of the Council and of the representatives of the Member States meeting within the Council on Strengthening Policies, Systems and Practices in the field of Guidance throughout life in Europe”, 2004

Conținuturile sunt structurate în **cinci module tematice**:

- **Autocunoaștere și dezvoltare personală**
- **Comunicare și abilități sociale**
- **Managementul informațiilor și învățării**
- **Planificarea carierei**
- **Calitatea stilului de viață**

Cele cinci module tematice sunt comune întregului nivel școlar.

- Sugestii metodologice (exemple de metode și tehnici propuse pentru realizarea conținuturilor și dezvoltarea competențelor, cu explicitarea specificului utilizării acestora la orele de *Consiliere și orientare*; aceste cuprind recomandări globale și flexibile cu privire la metodele și tehnicile de predare - învățare propuse, specifice fiecărui an de liceu).

Competențe generale

1. Explorarea resurselor personale care influențează planificarea carierei.
2. Integrarea abilităților sociale și emoționale în vederea dezvoltării carierei.
3. Utilizarea adecvată a informațiilor despre educație și muncă pentru obținerea performanței și succesului.
4. Construirea planului de carieră pentru tranziția la piața muncii.
5. Exersarea abilităților de management al unui stil de viață de calitate.

Valori și atitudini

- Respect și încredere în sine și în ceilalți.
- Aprecierea unicității fiecăruia.
- Receptivitate la emoțiile celorlalți.
- Valorizarea relațiilor inter-personale.
- Valorificarea critică și selectivă a informațiilor.
- Adaptare și deschidere la noi tipuri de învățare.
- Motivație și flexibilitate în elaborarea traseului educațional și profesional.
- Responsabilitate și ambiție pentru decizii și acțiuni privind cariera.
- Interes pentru învățare permanentă într-o lume în schimbare.
- Orientare spre o viață de calitate în prezent și în viitor.

Clasa a IX-a

Competențe specifice și conținuturi

1. Autocunoaștere și dezvoltare personală

Competențe specifice	Conținuturi
1.1 Analizarea relației dintre stima de sine, imaginea de sine și încrederea în sine	1.1. Autocunoaștere <ul style="list-style-type: none">• Stima de sine: factori care influențează formarea stimei de sine, strategii de dezvoltare. Relația dintre stima de sine, imaginea de sine și încredere în sine
1.2 Examinarea caracteristicilor specifice adolescenței	1.2. Schimbare, creștere, dezvoltare <ul style="list-style-type: none">• Adolescența: caracteristicile dezvoltării fizice, cognitive, emoționale, dezvoltarea personalității• Dezvoltare personală: noțiuni introductive, principii, relația cu schimbarea

2. Comunicare și abilități sociale

Competențe specifice	Conținuturi
2.1 Exersarea tehnicilor de comunicare	2.1 Comunicare <ul style="list-style-type: none">• Comunicare – abilitate socială. Forme de comunicare. Comunicarea asertivă. Tehnici de comunicare
2.2 Aplicarea tehnicilor de management al emoțiilor	2.2. Managementul emoțiilor <ul style="list-style-type: none">• Pași pentru managementul emoțiilor. Mituri legate emoții. Inteligența emoțională

3. Managementul informațiilor și învățării

Competențe specifice	Conținuturi
3.1 Demonstrarea abilităților de utilizare a variatelor resurse pentru găsirea informațiilor cu privire la învățare, muncă și carieră	3.1 Managementul informațiilor <ul style="list-style-type: none">Resurse de informare cu privire la învățare, muncă și carieră:<ul style="list-style-type: none">Profile ocupaționaleClasificarea Ocupațiilor din RomâniaSurse de informare privind educația și piața muncii: MEC, ISE, CNROP, MMSSF, agenții de ocupare, agenții de plasament, publicații, portaluri europene (PLOTEUS, Fit for Europe), rețele de consiliere (pre-universitare, universitare, Infotin, din cadrul AMOFM), paginile web ale UE, SOCRATES, Leonardo. Calitatea informației oferite: tipuri de informații, actualitatea, veridicitatea informațiilor
3.2 Explicarea necesității și avantajelor învățării permanente	3.2 Managementul învățării <ul style="list-style-type: none">Învățare permanentă: caracteristici, reglementări europene și naționale, avantaje și dezavantaje, necesitate, importanță

4. Planificarea carierei

Competențe specifice	Conținuturi
4.1 Analizarea conceptului de carieră și a factorilor care influențează dezvoltarea acesteia	4.1 Planificarea și dezvoltarea carierei <ul style="list-style-type: none">Cariera: definiție (acceptiune tradițională și modernă), factorii

	<p>care influențează alegerea carierei.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Explorarea site-ului www.go.ise.ro
4.2 Identificarea caracteristicilor pieței muncii	<p>4.2. Piața muncii</p> <ul style="list-style-type: none"> • Caracteristici și tendințe ale pieței muncii la nivel local, național, european: indicatori statistici. Meserii uzate moral și meserii actuale. Munca la negru, economia informală, munca în străinătate, angajarea cu carte de muncă – beneficii și consecințe

5. Calitatea stilului de viață

Competențe specifice	Conținuturi
<p>5.1 Identificarea informațiilor, serviciilor și resurselor care promovează un stil de viață sănătos</p> <p>5.2 Identificarea efectelor schimbărilor sociale, economice și tehnologice asupra stilului de viață și a profesiilor</p> <p>5.3 Analizarea relației dintre stilul de viață și planificarea carierei</p>	<p>5.1. Calitatea vieții personale</p> <ul style="list-style-type: none"> • Calitatea vieții și stilul de viață. Componentele calității vieții. Campanii de promovare a stilului de viață în școală și comunitate <p>5.2. Calitatea relațiilor sociale</p> <ul style="list-style-type: none"> • Violența domestică. Consecințe emoționale, cognitive și comportamentale. Strategii de prevenție în școală și comunitate <p>5.3. Calitatea mediului de muncă</p> <ul style="list-style-type: none"> • Schimbările sociale, economice, politice și tehnologice în stilul de viață și tipurile de profesii pe piața muncii • Planificarea carierei din perspectiva stilului de viață

Sugestii metodologice

Pe parcursul clasei a IX-a se recomandă utilizarea următoarelor metode și tehnici pentru dezvoltarea celor cinci module tematice:

Autocunoaștere și dezvoltare personală:

- Brainstorming, discuții în grup despre factorii care influențează stima de sine și strategiile de dezvoltare a acesteia.
- Dezbateră relațiilor existente între și clarificarea conceptelor de încredere în sine – imagine de sine – stimă de sine.
- Exerciții individuale și de grup pentru înțelegerea și interpretarea comportamentelor, emoțiilor, atitudinilor specifice adolescenței.
- Prezentarea personală printr-un pliant / reclamă / fluturaș /carte de vizită.
- Exerciții metaforice de cunoaștere și inter-cunoaștere.
- Formularea unor criterii de auto-evaluare a dezvoltării personale până la această vârstă.

Comunicare și abilități sociale:

- Exerciții de comunicare verbală, non-verbală, para-verbală.
- Chestionar privind comunicarea asertivă.
- Plan personal de acțiune pentru dezvoltarea asertivității.
- Exerciții de optimizare a gestionării emoțiilor.
- Dezbateră privind diferite mituri legate de emoții.
- Redactarea unor materiale informative despre inteligența emoțională.

Managementul informațiilor și învățării:

- Discuții de grup, dezbateri pe tema diversității și veridicității surselor de informații cu privire la oferta educațională și locurile de muncă.
- Interviu cu angajați și angajatori, specialiști din agențiile de plasare a forței de muncă, specialiști din cadrul ANOFM, consilieri

școlari cu privire la sursele de informare despre educație și piața muncii.

- Dezbateri, consultarea documentelor oficiale: Memorandum cu privire la învățarea permanentă, Strategia de la Lisabona.
- Eseuri, expoziții, dezbateri cu tema: “Învățarea permanentă – o necesitate”.

Planificarea carierei:

- Discuții de grup, dezbateri pentru înțelegerea conceptului de carieră în accepțiune tradițională și modernă.
- Interviuri, sondaje de opinie cu privire la factorii care influențează alegerea și dezvoltarea carierei.
- Vizite la centre / cabinele de consiliere școlară sau de mediere a muncii.
- Analiza exemplurilor, analiza legislației pentru identificarea caracteristicilor pieței muncii la nivel local / național / european.
- Discuții cu invitați privind diferitele posibilități de angajare, beneficiile și consecințele muncii în cadrul sau în afara legii.

Calitatea stilului de viață:

- Discuții de grup pe tema calității vieții personale.
- Realizarea unor activități de grup pe tema calității vieții și stilul de viață: afișe, postere, pliante.
- Comentarea unor filme și texte cu tematică specifică, dramatizări, jocuri de rol, imaginarea unor situații de decizie în situații de risc (inundații, incendii, cutremure).
- Realizarea unui eseu pe tema violenței domestice și a unei modalități de prevenție sau intervenție.
- Discuții de grup cu tema consecințelor violenței domestice și a modalităților de prevenție și intervenție.
- Dezbateri privind impactul schimbărilor sociale, economice și tehnologice asupra stilului de viață și a profesiilor.
- Proiecte individuale și de grup pe tema stilului de viață și calitatea relațiilor de muncă.
- Studiu de caz cu tema: „Planificarea carierei și stilul de viață”.

Clasa a X-a

Competențe specifice și conținuturi

1. Autocunoaștere și dezvoltare personală

Competențe specifice	Conținuturi
1.1 Identificarea relației dintre valori personale, auto-eficiență, auto-eficacitate și succes	1.1. Autocunoaștere <ul style="list-style-type: none">• Auto-eficiență. Auto-eficacitate. Calități și valori personale. Pregătirea pentru succes• Starea de bine: dimensiuni, factori, strategii de menținere
1.2 Elaborarea unui program de dezvoltare a resurselor personale	1.2. Managementul resurselor personale <ul style="list-style-type: none">• Planificarea bugetului financiar, managementul resurselor materiale: concepte

2 Comunicare și abilități sociale

Competențe specifice	Conținuturi
2.1 Analizarea factorilor care contribuie la dezvoltarea abilităților de leadership	2.1. Abilități sociale <ul style="list-style-type: none">• Leadership: calitățile liderilor, dezvoltarea calităților de lider
2.2 Transferarea abilităților sociale și emoționale în viața de familie	2.2. Familia <ul style="list-style-type: none">• Stiluri parentale. Modificarea rolurilor părinților pe parcursul creșterii copiilor

3. Managementul informațiilor și învățării

Competențe specifice	Conținuturi
3.1 Exersarea deprinderilor de	3.1 Managementul informațiilor

<p>utilizare TIC (tehnologii informatice și de comunicare) pentru clarificarea traseului educațional și profesional</p> <p>3.2 Argumentarea importanței stilurilor de învățare în obținerea performanței școlare</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Căutarea informațiilor despre învățare, muncă și carieră pe Internet: utilizarea computerului și a mijloacelor multimedia • E-learning-ul ca sistem educațional alternativ. Învățarea on-line: avantaje și limite <p>3.2 Managementul învățării</p> <ul style="list-style-type: none"> • Performanță școlară, succes școlar: definiții, caracteristici, factori favorizanți / frenatori. Rolul și importanța stilurilor de învățare în performanță școlară. Flexibilitatea cognitivă în optimizarea învățării
--	---

4. Planificarea carierei

Competențe specifice	Conținuturi
<p>4.1. Demonstrarea abilităților de elaborare a planului de carieră de scurtă și lungă durată</p> <p>4.2 Demonstrarea abilităților de elaborare a documentelor de marketing personal</p>	<p>4.1. Planificarea și dezvoltarea carierei</p> <ul style="list-style-type: none"> • Planul de carieră după finalizarea învățământului obligatoriu: obiective, resurse, obstacole, acțiuni • Nivelul superior al liceului: avantajele / dezavantajele continuării studiilor, posibilități de admitere, finalizare • Explorarea site-ului www.go.ise.ro <p>4.2. Marketing personal</p> <ul style="list-style-type: none"> • CV, scrisoarea de intenție, interviul de angajare – cerințe formale, standarde europene • Documente EUROPASS: CV european, pașaportul lingvistic, suplimentul la diplomă, certificatul de calificare, EUROPASS mobilitate - conținut, caracteristici, utilitate, modalități de obținere și

4.3 Analizarea responsabilităților personale cu privire la inserția profesională	<p>completare</p> <p>4.3. Piața muncii</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pregătirea pentru angajare: <ul style="list-style-type: none"> ▪ portofoliul personal ▪ aspecte juridice ale muncii: Codul Muncii - atribuții și responsabilități ale angajatorului și salariatului
--	---

5. Calitatea stilului de viață

Competențe specifice	Conținuturi
<p>5.1 Analizarea informațiilor, serviciilor și resurselor care promovează un stil de viață de calitate și sănătate ocupațională</p> <p>5.2. Analizarea fenomenului de exploatare a copiilor prin muncă</p> <p>5.3 Evaluarea relației dintre stilul de viață de calitate și planificarea carierei</p>	<p>5.1. Calitatea vieții personale</p> <ul style="list-style-type: none"> • Stilul de viață de calitate ca resursă a performanței în muncă. Factorii care influențează sănătatea ocupațională <p>5.2. Calitatea relațiilor sociale și a mediului de muncă</p> <ul style="list-style-type: none"> • Exploatarea prin muncă, exploatarea sexuală. Consecințele negative ale muncii asupra copiilor. Consecințele exploatării sexuale asupra copiilor • Tutoriatul și educația co-vârșnicilor (<i>peer education</i>): optimizarea dezvoltării personale și a opțiunilor de carieră • Rolul abilităților de comunicare și negociere în optimizarea relațiilor inter-personale la locul de muncă • Egalitatea de șanse în dezvoltarea carierei: grupuri dezavantajate socio-economic, minorități etice și culturale, genul

Sugestii metodologice

Pe parcursul clasei a X-a se recomandă utilizarea următoarelor metode și tehnici pentru dezvoltarea celor cinci module tematice:

Autocunoaștere și dezvoltare personală:

- Brainstorming, discuții în grup pentru definirea auto-eficacității.
- Exerciții pentru stabilirea criteriilor de auto-evaluare a calităților personale și a stimei de sine.
- Dezvoltarea unui proiect de acțiune pentru gestionarea optimă a resurselor personale.
- Exerciții individuale și de grup de analiză a factorilor și dimensiunilor stării de bine.
- Tehnici art-creative de analiză personală: modelaj, mișcare, desen.
- Întâlniri cu diferite personalități, discuții pe teme financiare și despre managementul banilor.

Comunicare și abilități sociale:

- Dezbateri, jocuri de rol pentru evidențierea și dezvoltarea calităților de lider.
- Exerciții pentru identificarea stilului parental.
- Articole din presă, colaje, sarcini de grup privind relațiile din familie.

Managementul informațiilor și învățării:

- Utilizarea Internet-ului în identificarea opțiunilor educaționale și ofertelor de muncă potrivite aspirațiilor individuale. Accesarea paginilor web:
 - MEC: www.edu.ro, MMSSF: www.mmssf.ro, ANOFM: www.anofm.ro
 - baze de date pentru găsirea unui loc de muncă: www.bestjobs.ro, www.semm.ro
 - platforme europene: www.europa.eu.int/ploteus, www.fit-for-

europe.info)

- informații cu privire la finanțarea proiectelor europene: ANSIT: www.ansit.ro, Comisia Europeană: www.europa.eu.int
- Brainstorming, discuții în grupuri de lucru cu privire la utilitatea sistemului e-learning de învățare.
- Discuții cu elevi olimpici pe tema : „Stiluri de învățare, performanță și succes.”
- Discuții cu profesori, colegi (cu performanțe școlare înalte sau medii) cu privire la stilul personal de învățare.
- Elaborarea unor proiecte (individual sau în grup) de îmbunătățire a performanțelor școlare.

Planificarea carierei:

- Discuții, interviuri cu persoane adulte angajate (părinți, profesori, oameni de succes) cu privire la planul de carieră și importanța stabilirii obiectivelor de scurtă și lungă durată.
- Exerciții, discuții de grup, studii de caz cu privire la decizia privind trecerea spre nivelul superior al liceului sau inserția pe piața muncii.
- Exerciții de elaborare a documentelor de marketing personal (CV, scrisoare de intenție), simularea participării la interviu.
- Vizite la cabinetul de consiliere pentru familiarizarea cu documentele EUROPASS și cerințele de studiu sau ocupare a unui loc de muncă în Europa.
- Căutarea pe Internet, documentarea cu privire la condițiile de angajare, discuții cu specialiști din cadrul departamentelor de resurse umane.
- Completarea unor fișe de lucru, actualizarea portofoliului profesional cu diplome, certificate, adeverințe, recomandări.

Calitatea stilului de viață:

- Inițierea și realizarea unor proiecte de implicare comunitară de promovare a unui stil de viață de calitate.
- Dezbateri cu tema rolului sănătății ocupaționale sau sănătatea și performanța în muncă.
- Discuții de grup de identificare a factorilor care influențează performanța în muncă din domeniul stilului de viață.

- Dezbateri cu tema: „Ce este exploatarea copiilor prin muncă?”
- Discuții de grup cu privire la consecințele exploatarei prin muncă a copiilor.
- Dezbateri cu tema beneficiilor implicării în acțiuni de tutoriat și educație a co-vârșnicilor (*peer educațion*) în dezvoltarea abilităților și resurselor personale de carieră.
- Brainstorming cu tema: „Comunicarea la locul de muncă.”
- Discuții de grup de identificare a modalităților de asigurare a egalității de șanse în dezvoltarea unei cariere.

Punerea în practică a unui *model* de dezvoltare a carierei presupune focalizarea atenției pe:

- **Autocunoaștere și dezvoltare personală**
- **Comunicare și abilități sociale**
- **Managementul informațiilor și învățării**
- **Planificarea carierei**
- **Dezvoltarea unui stil de viață centrat pe calitatea relațiilor personale, sociale și ale mediului ocupațional**

În acest sens, metodele recomandate pentru orele de *Consiliere și orientare* respectă principiul **centrării învățării pe persoană** și conduc la **dezvoltarea deprinderilor și competențelor integratoare, transferabile**, utile atât în viața școlară, cât și în cea socio-profesională sau familială.

Strategiile didactice respectă specificul activităților de consiliere, dar și particularitățile elevilor și ale grupurilor cu care se lucrează. Astfel, sarcinile de lucru pot fi rezolvate individual, în diadă / triadă sau în grupuri mai mari (5-6 elevi). Accentul se pune pe strategii de lucru interactive care au ponderea cea mai mare în desfășurarea orelor de *Consiliere și orientare*: brainstorming, dezbateri, problematizare, joc de rol, simulări, studiu de caz, tehnici ale gândirii critice, exerciții metaforice, tehnici de clarificare a valorilor etc. și care coexistă cu tehnicile tradiționale: explicația, demonstrația, expunerile teoretice, exercițiul, conversația, observația.

Ora de *Consiliere și orientare* este o oră specială, care se derulează după un anumit demers didactic: exerciții de spargere a gheții, exerciții specifice temei, tehnici de autoevaluare.

Specificul metodelor de evaluare este corelat cu specificul acestei discipline. Evaluarea (continuă și sumativă) se realizează în vederea

surprinderii progresului în dezvoltarea competențelor, prin activități cu preponderență practice.

Evaluarea activităților derulate în cadrul ariei curriculare *Consiliere și orientare* **NU** se face prin note sau calificative. Evaluarea eficientă în acest domeniu răspunde următoarelor întrebări: A crescut frecvența comportamentelor adaptative ale elevilor la informațiile receptate? Competențele personale și inter-personale pe care trebuie să și le formeze și dezvolte elevii se modifică în sensuri dezirabile? Sunt elevii apti să facă față problemelor pe care trebuie să le rezolve în vederea unei inserții socio-profesionale reușite?

Strategiile de evaluare specifice *Consilierii și orientării* sunt: auto-evaluarea, chestionarele de interese și aptitudini, grila de observație, proiectele individuale și de grup, simularea. Toate acestea sunt utilizate în scopul stabilirii de către elev și consilier a unor etape noi de dezvoltare a resurselor și carierei personale.

Curriculum clasele XI - XII

CONSILIERE ȘI ORIENTARE

Nota de prezentare

Aria curriculară *Consiliere și orientare* tinde să rezolve în prezent, simultan, următoarele aspecte:

- facilitarea accesului la întreaga ofertă de educație și formare profesională;
- sprijinirea bunei inserții socio-profesionale viitoare a tinerilor;
- ameliorarea continuă a procesului de utilizare a resurselor umane de care societatea dispune.

Structura curriculum-ului de *Consiliere și orientare* pentru clasele XI - XII ține seama de modificările survenite în structura învățământului pre-universitar: pe de o parte, prelungirea învățământului obligatoriu la 10 clase, iar pe de altă parte, statutul claselor a XI-a și a XII-a, ca parte a învățământului post-obligatoriu, dar și etape de tranziție spre învățământul universitar sau inserția socio-profesională.

Prin derularea activităților specifice ariei curriculare *Consiliere și orientare* la clasele XI - XII se are în vedere nivelul de cunoaștere, dezvoltare și maturizare personală atins de elevi la finalul nivelului inferior al liceului, dar și necesitatea aprofundării cunoștințelor și dezvoltării competențelor care vor contribui ulterior la buna inserție socială și profesională a individului.

În acest context, proiectarea curriculară a fost realizată în consens cu mesajul cheie nr. 5 al Memorandum-ului* și anume „Regândirea consilierii și orientării”. De asemenea, au fost luate în considerare Planul cadru pentru aria curriculară *Consiliere și orientare*** pe baza căruia se desfășurau până în prezent activitățile specifice orelor de consiliere, cele 8 domenii de

* “Memorandum privind învățarea permanentă”, document elaborat de Comisia Europeană, octombrie 2000

** “Consiliere și Orientare - Ghid”, document elaborat de ISE București, 2000

competențe-cheie stabilite la nivel european^{***}, precum și Rezoluția Consiliului Europei cu privire la Orientarea Carierei^{****}.

Noutatea abordării constă în delimitarea parcursului de învățare pe baza unui model care îmbină **competențe cu conținuturi**. Curriculum-ul actual contribuie la dezvoltarea următoarelor competențelor-cheie stabilite la nivel european:

- competențe inter-personale, inter-culturale, sociale și civice;
- „a învăța să înveți”;
- cultură antreprenorială;
- tehnologia informației și a comunicațiilor (TIC).

Structura curriculum-ului este următoarea:

- Competențe generale (ansambluri structurate de cunoștințe și deprinderi care se formează pe durata liceului).
- Valori și atitudini (dezvoltate pe tot parcursul școlarității).
- Competențe specifice (deduse din competențele generale, urmând a fi dezvoltate pentru fiecare an de studiu). Competențele specifice sunt corelate cu unitățile de conținut și cu cele 5 module tematice propuse pentru clasele XI - XII. Reiese astfel foarte clar domeniul subsumat *Consilierii și orientării* în care elevii vor dobândi competențe, care vor fi aceste competențe, cum anume vor fi achiziționate și care sunt sarcinile cadrului didactic pentru dezvoltarea acestora. Se accentuează astfel caracterul practic-aplicativ al programei, centrată pe elev și pe ce va trebui să știe să facă acesta la finalul fiecărui an școlar. Competențele specifice pot fi evaluate prin activitățile de evaluare progresivă și sumativă propuse în cadrul capitolului „Sugestii metodologice”.
- Conținuturi. Sunt elaborate în concordanță cu necesitățile și specificul individual și al clasei de elevi. Cuprind temele prin

*** “Planul detaliat de lucru asupra obiectivelor sistemelor educaționale și de formare profesională din Europa”, document ratificat de Consiliul European , Barcelona 2002 și “Declarația de la Copenhaga”, Copenhaga 2002

**** „Resolution of the Council and of the representatives of the Member States meeting within the Council on Strengthening Policies, Systems and Practices in the field of Guidance throughout life in Europe”, 2004

care vor fi dezvoltate competențele specifice. Sunt structurate conform a **cinci module tematice**:

- **Autocunoaștere și dezvoltare personală**
- **Comunicare și abilități sociale**
- **Managementul informațiilor și învățării**
- **Planificarea carierei**
- **Calitatea stilului de viață**

Cele cinci module / domenii tematice sunt comune întregului nivel școlar.

- Sugestii metodologice (exemple de metode și tehnici de predare – învățare propuse pentru realizarea conținuturilor și dezvoltarea competențelor, cu explicitarea specificului utilizării acestora la orele de *Consiliere și orientare*; acestea cuprind recomandări globale și flexibile cu privire la metodele și tehnicile propuse, specifice fiecărui an de liceu).

Competențe generale

1. Explorarea resurselor personale care influențează planificarea carierei.
2. Integrarea abilităților sociale și emoționale în vederea dezvoltării carierei.
3. Utilizarea adecvată a informațiilor despre educație și muncă pentru obținerea performanței și succesului.
4. Construirea planului de carieră pentru tranziția la piața muncii.
5. Exersarea abilităților de management al unui stil de viață de calitate.

Valori și atitudini

- Respect și încredere în sine și în ceilalți.
- Aprecierea unicității fiecăruia.
- Receptivitate la emoțiile celorlalți.
- Valorizarea relațiilor inter-personale.
- Valorificarea critică și selectivă a informațiilor.
- Adaptare și deschidere la noi tipuri de învățare.
- Motivație și flexibilitate în elaborarea traseului educațional și profesional.
- Responsabilitate și ambiție pentru decizii și acțiuni privind cariera.
- Interes pentru învățare permanentă într-o lume în schimbare.
- Orientare spre o viață de calitate în prezent și în viitor.

Clasa a XI-a

Competențe specifice și conținuturi

1. Autocunoaștere și dezvoltare personală

Competențe specifice	Conținuturi
1.1 Analizarea priorităților, aspirațiilor, valorilor personale, calităților, punctelor tari și scopurilor prin estimarea resurselor individuale și sociale	1.1 Autocunoaștere <ul style="list-style-type: none">• Auto-eficacitate și succes. Programe de dezvoltare a auto-eficacității• (Auto)evaluare personală – noțiuni generale, modalități de realizare. Importanța (auto)evaluării pentru dezvoltarea personală
1.2 Proiectarea unui plan de acțiune pentru dezvoltarea personală prin raportarea la situația prezentă și la obiectivele de viitor	1.2 Managementul resurselor personale <ul style="list-style-type: none">• Managementul resurselor materiale și banilor: modalități, consecințe• Autocunoaștere și explorare profesională. Programe educaționale pentru managementul resurselor personale
1.3. Aplicarea modalităților privind un management eficient al resurselor materiale în diverse situații	

2. Comunicare și abilități sociale

Competențe specifice	Conținuturi
2.1. Distingerea între răspunsurile emoționale adecvate și cele inadecvate	2.1. Managementul emoțiilor <ul style="list-style-type: none">• Răspunsuri emoționale adecvate și inadecvate. Distincția între cuvintele care desemnează emoțiile. 2.2. Comunicarea

2.2. Proiectarea unei strategii de comunicare eficientă în familie	<ul style="list-style-type: none"> Comunicarea eficientă în familie: transmitere, ascultare, comportament non-verbal / para-verbal.
2.3. Evaluarea datelor despre diferite configurații familiale	<p>2.3. Familia</p> <ul style="list-style-type: none"> Configurațiile diferitelor familii: recunoașterea și respectarea diferențelor. Adopția

3. Managementul informațiilor și învățării

Competențe specifice	Conținuturi
3.1 Analizarea obstacolelor și dificultăților în colectarea informațiilor despre învățare, muncă și carieră	<p>3.1. Managementul informațiilor</p> <ul style="list-style-type: none"> Obstacole și dificultăți în colectarea informațiilor despre opțiunile educaționale sau profesionale: strategii de depășire a acestora și modalități concrete de implementare
3.2 Analizarea relației dintre performanțele școlare și succesul în viața personală și profesională	<p>3.2 Managementul învățării</p> <ul style="list-style-type: none"> Relația succes școlar – reușită personală și profesională: criteriile de analiză a reușitei personale / profesionale. Rolul factorului școlar pentru succesul personal și în carieră: percepția elevilor, profesorilor, factorilor de decizie, opiniei publice

4. Planificarea carierei

Competențe specifice	Conținuturi
4.1 Analizarea consecințelor (avantaje și dezavantaje) privind continuarea traseului educațional sau inserția profesională	<p>4.1. Planificarea și dezvoltarea carierei</p> <ul style="list-style-type: none"> Continuarea traseului educațional sau inserția profesională: consecințe, avantaje, limite. Resurse pentru îndeplinirea obiectivelor propuse

<p>4.2 Aplicarea conceptelor și proceselor specifice pieței muncii în conturarea planului de carieră</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Planul pentru carieră după finalizarea primului an al nivelului superior al liceului: actualizare • Explorarea site-ului www.go.ise.ro <p>4.2. Piața muncii</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dinamica pieței muncii: cererea și oferta de muncă. Selecția și recrutarea forței de muncă • Șomaj și protecție socială. Formare și reconversie profesională în condițiile pierderii locului de muncă
--	--

5. Calitatea stilului de viață

Competențe specifice	Conținuturi
<p>5.1. Proiectarea unor activități de promovare a unui stil de viață sănătos și de calitate în dezvoltarea carierei</p> <p>5.2 Evaluarea consecințelor schimbărilor sociale, economice și tehnologice asupra stilului de viață și a profesiilor</p> <p>5.3 Demonstrarea unor abilități de promovare a implicării comunitare și a voluntariatului</p> <p>5.4 Analizarea conceptul de egalitate de șanse și egalitate de gen din perspectiva planificării carierei</p>	<p>5.1. Calitatea vieții personale</p> <ul style="list-style-type: none"> • Comportamentele stilului de viață și influența lor asupra planificării și dezvoltării carierei. Promovarea comportamentelor de calitate în dezvoltarea propriei cariere <p>5.2. Calitatea relațiilor sociale și a mediului de muncă</p> <ul style="list-style-type: none"> • Profesii și stil de viață. Diferențele dintre profesii în funcție de stilul de viață asociat lor • Implicare comunitară și voluntariat: modalități de dezvoltare a propriei cariere • Acțiuni comunitare în situații criză, de exemplu în urma unor catastrofe naturale (inundații, cutremur), accidente (aviatice, nucleare), răpiri, terorism etc. • Dimensiunea de gen în dezvoltarea și planificarea carierei. Stereotipurile de gen ca bariere în opțiunile de carieră

Sugestii metodologice

Autocunoaștere și dezvoltare personală:

- Analiză personală prin analiza SWOT (puncte tari, puncte slabe, oportunități, obstacole).
- Proiectarea aspirațiilor și scopurilor în exerciții variate: „Viitorul meu preferat, viitorul meu posibil”.
- Exerciții de clarificarea valorilor: „Ecuția personală”, „Harta valorilor”.
- Completarea unui jurnal, aplicare de chestionare, exerciții de intercunoaștere.
- Stabilirea unor legături concrete între situația prezentă și situația viitoare, reprezentate grafic prin diferite exerciții.

Comunicare și abilități sociale:

- Listă de emoții pentru răspunsuri emoționale adecvate și inadecvate.
- Jocuri de rol cu situații care implică emoții similare, cu intensitate diferită.
- Exerciții de exersare a mesajelor de tip “Eu” și de ascultare activă. Scenarii de comunicare / lipsă de comunicare cu părinții.
- Diseminarea rezultatelor prin: postere, pliante, vizitarea altor clase de elevi etc.
- Discuții, interviuri cu membrii diferitelor familii, studierea articolelor despre configurațiile familiilor (de ex. puncte tari și puncte slabe).
- Invitarea unor persoane cu care să discute despre adopție, din punct de vedere juridic, psihologic, al asistenței sociale.
- Căutarea unor studii și interpretarea datelor statistice referitoare la indicii demografici despre familii, influența factorilor sociali, economici, geografici.

Managementul informațiilor și învățării:

- Dezbateri pe tema obstacolelor în colectarea informațiilor privind traseul de educație și formare profesională.
- Elaborarea unei liste cu sugestii pentru a face accesibile informațiile despre oportunități educaționale și de carieră. Discutarea propunerilor cu membrii MEC, MMSSF.
- Elaborarea unor proiecte și căutarea de finanțări la diferite organizații pentru deschiderea unor centre de informare (pe problematica oportunităților de studiu și carieră) accesibile elevilor din licee.
- Chestionare cu privire la relația dintre performanțele școlare și succes.
- Dezbateri elevi – profesori - consilieri cu privire la rolul învățării în obținerea succesului personal și profesional.
- Interviuri cu oameni de succes în diferite domenii cu privire la relația dintre performanță școlară și succes personal și profesional.

Planificarea carierei:

- Echipe operative de interviu cu studenți din România sau străinătate cu privire la modalitatea de obținere a unei burse, criteriile de selecție a candidaților, condiții de admitere la facultate, dificultățile adaptării la viața de student etc.
- Echipe operative de interviu cu angajați din România sau din străinătate, în diferite domenii pentru identificarea cerințelor și condițiilor pentru obținerea unui loc de muncă, avantajele și dezavantajele lucrului în străinătate, remunerație, posibilități de avansare etc.
- Dicționar, enciclopedie / manual / poster / pliant cu prezentarea într-o formă atractivă a celor mai importante concepte / procese legate de mediul academic sau piața muncii.
- Vizite în companii și discuții cu departamente de Resurse Umane cu privire la procesul de selecție și recrutare.
- Consultarea ziarelor, sondaje de opinie, studiul documentelor și rapoartelor formale cu privire la dinamica pieței muncii.
- Consultarea paginilor Ministrului Muncii, Solidarității Sociale și Familiei (MMSSF) și Agenției Naționale de Ocupare a Forței de Muncă (ANOFM) pentru statistici cu privire la șomaj și acțiunile

de protecție socială în acest domeniu.

Calitatea stilului de viață:

- Exerciții de identificare a comportamentelor stilului de viață și modul cum acestea influențează planificarea și dezvoltarea carierei.
- Discuții de grup de analizare a relației dintre comportamentele stilului de viață și componentele unui cariere.
- Proiecte individuale și de grup de promovare a unui comportament sănătos (ex. exercițiul fizic) care crește calitatea vieții personale și profesionale.
- Dezbateri pe tema rolului stilului de viață în alegerea unei profesii. Completarea unui chestionar de identificare a stilului de viață preferat și profesiile asociate acestuia.
- Discuții de grup pe tema implicării în acțiuni comunitare și în acțiuni de voluntariat.
- Proiect de grup cu tema: „Beneficiile implicării comunitare”.
- Activități de grup: listarea organizațiilor care lucrează cu voluntari, invitarea reprezentanților acestor organizații, diseminarea informațiilor pentru alți colegi și pentru membrii comunității.
- Discuții de grup pe tema influenței stereotipurilor de gen în planificarea și dezvoltarea carierei unei fete / femei și a unui băiat / bărbat.

Clasa a XII-a

Competențe specifice și conținuturi

1. Autocunoaștere și dezvoltare personală

Competențe specifice	Conținuturi
1.1 (Auto)evaluarea din perspectiva abilităților necesare integrării profesionale și sociale	1.1 Autocunoaștere <ul style="list-style-type: none">• Chestionare, teste și instrumente folosite pentru orientarea în carieră; oferta pentru elevi:<ul style="list-style-type: none">▪ Interoption▪ BTPAC▪ chestionare on line: www.go.ise.ro www.cognitrom.ro• Programe educaționale de dezvoltare a stimei de sine, auto-eficienței și auto-eficacității în pregătirea pentru reușita personală și profesională
1.2 Elaborarea un program personalizat de reușită personală și profesională pe baza unor structuri negociate	1.2 Managementul resurselor personale <ul style="list-style-type: none">• Tehnici de management al resurselor personale. Asumarea responsabilității și a consecințelor
1.3 Aplicarea tehnicilor de management personal și strategiilor pentru responsabilizare și pregătire pentru viața de adult	

2. Comunicare și abilități sociale

Competențe specifice	Conținuturi
2.1 Aplicarea unui plan de îmbunătățire a autocontrolului	2.1. Managementul emoțiilor <ul style="list-style-type: none">• Autocontrolul emoțional: practicarea în diferite situații de viață
2.2 Analizarea beneficiilor	

comportamentului de cooperare	2.2. Abilitățile sociale <ul style="list-style-type: none"> • Comportamentul de cooperare în grup. Calități necesare pentru sprijinirea relațiilor puternice, de lungă durată. Dezvoltarea modalităților de acceptare, management și / sau adaptare la schimbările din cadrul relației
2.3 Aplicarea principiilor unei comunicări inter-personale pozitive	2.3. Comunicarea <ul style="list-style-type: none"> • Respectarea punctelor alternative de vedere
2.4 Evaluarea respectării drepturilor și responsabilității membrilor familiei	2.4. Familia <ul style="list-style-type: none"> • Drepturile și responsabilitățile membrilor familiei. Echitatea de gen. Instituții cu responsabilități în domeniul familiei

3. Managementul informațiilor și învățării

Competențe specifice	Conținuturi
3.1 Demonstrarea abilităților de utilizare eficientă a diferitelor resurse pentru a localiza, selecta și evalua informațiile legate de învățare, muncă și carieră	3.1. Managementul informațiilor <ul style="list-style-type: none"> • Clasificarea și evaluarea resurselor relevante cu privire la învățare, muncă și carieră. Importanță, accesibilitate, utilitate
3.2 Aplicarea abilităților de învățare permanentă, critică, formativă, creativă și eficientă, în vederea viitoarei reușitei personale și profesionale	3.2 Managementul învățării <ul style="list-style-type: none"> • Tipurile de învățare în obținerea performanței și succesului. Continuitatea învățării: învățarea pe tot parcursul vieții • Gândirea critică și autocontrol asupra propriei învățări

4. Planificarea carierei

Competențe specifice	Conținuturi
4.1.Evaluarea pregătirii personale pentru inserție profesională sau pentru continuarea	4.1.Planificarea și dezvoltarea carierei <ul style="list-style-type: none"> • Portofoliul personal și planul pentru carieră după finalizarea nivelului

<p>traseului academic</p> <p>4.2. Aplicarea abilităților de utilizare a documentelor de marketing personal și Europass în vederea continuării studiului sau inserției pe piața muncii europene</p> <p>4.3. Proiectarea unei strategii eficiente de tranziție de la sistemul preuniversitar la cel universitar sau la piața muncii, în condițiile integrării europene și globalizării</p>	<p>superior al liceului: completare, detaliere. Integrarea și armonizarea priorităților și obiectivelor (educaționale, profesionale, familiale) în vederea obținerii succesului</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sistemul de învățământ post-obligatoriu: școli postliceale, învățământ universitar de scurtă / lungă durată, educația adulților. Tipuri de instituții, specificul educației, niveluri, condiții de acces, finalizare, echivalarea diplomelor la nivel european • Explorarea site-ului www.go.ise.ro <p>4.2. Marketing personal</p> <ul style="list-style-type: none"> • CV, scrisoare de intenție, participarea la interviu, documente Europass: standarde europene, condiții de elaborare pentru diferite situații educaționale sau de muncă, necesitate și importanță în context european <p>4.3 Piața muncii</p> <ul style="list-style-type: none"> • Integrarea europeană și globalizarea – efectele asupra mobilității forței de muncă, cererii și ofertei pe piața muncii
--	---

5. Calitatea stilului de viață

Competențe specifice	Conținuturi
5.1 Analizarea conceptului de calitate a vieții în contextul dezvoltării carierei	<p>5.1. Calitatea vieții personale</p> <ul style="list-style-type: none"> • Componentele calității vieții. Resurse personale de îmbunătățire a calității vieții. Impactul carierei și a profesiei asupra calității vieții

<p>5.2 Demonstrarea abilităților de management al stresului în pregătirea pentru examene</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Calitatea vieții în situații de criză: cum influențează o situație de criză calitatea vieții unei persoane. Modalități de intervenție în situație de criză. Centrele de criză
<p>5.3 Elaborarea unui proiect de prevenire a exploatării copiilor prin muncă</p>	<p>5.2. Calitatea relațiilor sociale și a mediului de muncă</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pregătirea pentru examene și managementul stresului • Aspecte legale ale muncii copiilor: tipul și numărul de ore legal permise de muncă. Diferențe de gen în activitățile de muncă ale copiilor. Prevenirea exploatării copiilor prin muncă
<p>5.4 Aplicarea unui proiect de implicare comunitară cu scopul promovării conceptului de carieră și calitatea vieții</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Implicarea comunitară ca modalitate de promovare a dezvoltării carierei și calității vieții

Sugestii metodologice

Autocunoaștere și dezvoltare personală:

- Exerciții de dezvoltare a stimei de sine, analiza *SWOT* (puncte tari, puncte slabe, oportunități, obstacole).
- Discuții de grup, dezbateri, vizionare casete video, analiză de texte pe tema diferențelor individuale.
- Aplicarea unor instrumente de evaluare a abilităților și intereselor personale. Corelarea rezultatelor și stabilirea profilului individual.
- Exerciții (în echipă și individual) de planificare a succesului în plan personal și profesional.
- Completarea unor fișe de lucru, scenete pe tema managementului resurselor personale.

Comunicare și abilități sociale:

- Discuții, comentarea articolelor despre autocontrol și a reacțiilor la situații încărcate emoțional.
- Elaborarea unui plan de îmbunătățire a autocontrolului.
- Sarcini de grup: contribuțiile membrilor grupului în situații de negociere, compromis, asertivitate, agresivitate; modele de comportament de cooperare în diferite domenii: civic, politic, economic. Diseminarea rezultatelor cooperării în grup prin: postere, pliante, vizitarea altor clase de elevi etc.
- Jocuri de rol privind înțelegerea, toleranța și respectul pentru diferite puncte de vedere. Dezbateri și discuții despre respectarea unor alte puncte de vedere la școală, la locul de muncă, în comunitate.
- Brainstorming privind rolurile, drepturile și responsabilitățile asumate de membrii familiei.
- Dezbateri pe marginea unor articole de lege referitoare la comportamente inacceptabile atât în cadrul familiei, cât și în societate.
- Accesarea Internet-ului pentru a identifica instituții (internaționale, naționale, locale) implicate în domeniul familiei și contactarea acestor instituții.

Managementul informațiilor și învățării:

- Elaborarea unui ghid de management eficient al informațiilor cu privire la învățare, muncă și carieră.
- Conceperea unor aplicații și proiecte de finanțare sau de formare.
- Dezbateri pe tema utilității diferitelor resurse privind învățarea, munca și cariera.
- Articole pentru revista clasei/ școlii despre învățare, strategii de reușită personală sau profesională.
- Chestionare și studii privind gândirea critică.

Planificarea carierei:

- Chestionare de (auto)evaluare a informațiilor cu privire la educație și piața muncii, a clarității obiectivelor și planurilor de acțiune personale privind viitorul.
- Echipe de lucru pentru organizarea unui târg de joburi, atragere de sponsori, instituții ofertante, elaborarea de strategii de informare a populației țintă cu privire la eveniment.
- Simulare - utilizarea documentelor EUROPASS în condițiile aplicării pentru o bursă sau ocuparea unui loc de muncă în țară sau străinătate.
- Realizarea unor postere, colaje comentarea unor texte / secvențe de film privind efectele integrării europene și globalizării asupra găsirii unui loc de muncă.
- Interviuri cu angajați, șomeri, angajatori privind consecințele globalizării și integrării europene asupra locurilor de muncă.
- Discuții și mese rotunde cu studenți, șomeri, angajatori, oameni de succes, politicieni, factori de decizie privind politicile educaționale și ale pieței muncii pentru elaborarea unor strategii menite să susțină integrarea academică și să amelioreze integrarea profesională a tinerilor.

Calitatea stilului de viață:

- Discuții de grup pentru identificare a componentelor calității vieții și impactul acestora asupra calității vieții profesionale.
- Proiect individuale cu tema: „Resurse personale de îmbunătățire a calității vieții.”

- Dezbateri cu tema: „Cum influențează calitatea vieții locul și condițiile de muncă?”
- Proiect de grup: influența unei situații de criză asupra calității vieții unei persoane.
- Exerciții de identificare a resurselor de adaptare în situații de stres, a reacțiilor la stres și a modalităților de management al stresului.
- Discuții de grup pe tema identificării modalităților eficiente de management al stresului în situații de examen.
- Proiecte individuale și de grup cu tema: „Pregătirea pentru examene și managementul stresului.”
- Proiect de grup, postere, expoziții cu tema: „Prevenirea exploatării prin muncă a copiilor.”
- Proiecte de grup de implicare comunitară ca modalitate de promovare a dezvoltării carierei și calității vieții.

Punerea în practică a unui *model* de dezvoltare a carierei presupune focalizarea atenției pe:

- **Autocunoaștere și dezvoltare personală**
- **Comunicare și abilități sociale**
- **Managementul informațiilor și învățării**
- **Planificarea carierei**
- **Promovarea unui stil de viață centrat pe calitatea relațiilor personale, sociale și ale mediului ocupațional.**

În acest sens, metodele recomandate pentru orele de *Consiliere și orientare* respectă principiul **centrării învățării pe persoană** și conduc la **dezvoltarea deprinderilor și competențelor integratoare, transferabile**, utile atât în viața școlară, cât și în cea socio-profesională sau familială.

Strategiile didactice respectă specificul activităților de consiliere, dar și particularitățile elevilor și ale grupurilor cu care se lucrează. Astfel, sarcinile de lucru pot fi rezolvate individual, în diadă / triadă sau în grupuri mai mari (5-6 elevi). Accentul se pune pe strategii de lucru interactive, care au ponderea cea mai mare în desfășurarea orelor de *Consiliere și orientare*: brainstorming, dezbateri, problematizare, joc de rol, simulări, studiu de caz, tehnici ale gândirii critice, exerciții metaforice, tehnici de clarificare a valorilor etc. și care coexistă cu tehnicile tradiționale: explicația, demonstrația, expunerile teoretice, exercițiul, conversația, observația.

Ora de *Consiliere și orientare* este o oră specială, care se derulează după un anumit demers didactic: exerciții de spargere a gheții, exerciții specifice temei, tehnici de (auto)evaluare.

Specificul metodelor de evaluare este corelat cu specificul acestei discipline. Evaluarea (continuă și sumativă) se realizează în vederea surprinderii progresului în dezvoltarea competențelor, prin activități cu preponderență practice.

Evaluarea activităților derulate în cadrul ariei curriculare *Consiliere și orientare* **NU** se face prin note sau calificative. Evaluarea eficientă în acest domeniu răspunde următoarelor întrebări: A crescut frecvența comportamentelor adaptative ale elevilor la informațiile receptate? Competențele personale și inter-personale pe care trebuie să și le formeze și dezvolte elevii se modifică în sensuri dezirabile? Sunt elevii apti să facă față problemelor pe care trebuie să le rezolve în vederea unei inserții socio-profesionale reușite?

Strategiile de evaluare specifice *Consilierii și orientării* sunt: auto-evaluarea, chestionarele de interese și aptitudini, grila de observație, proiectele individuale și de grup, simularea. Toate acestea sunt utilizate în scopul stabilirii de către elev și consilier a unor etape noi de dezvoltare a resurselor și carierei personale.

**Curriculum Școala de Arte și Meserii
clasele IX - X**

***INFORMARE ȘI CONSILIERE
VOCAȚIONALĂ***

Notă de prezentare

Informarea și consilierea vocațională (ICV) răspunde unor nevoi importante ale integrării tinerilor în societatea modernă:

- asigurarea accesului echitabil la oferta educațională a celor care urmează Școlile de Arte și Meserii;
- buna lor integrare socio-profesională și pe piața forței de muncă;
- dezvoltarea atitudinilor și competențelor pentru a face față schimbărilor viitoare pe plan personal și profesional.

Structura curriculum-ului ICV pentru clasele a IX-a și a X-a SAM ține seama de modificările survenite în structura învățământului preuniversitar: pe de o parte prelungirea duratei învățământului obligatoriu la 10 clase, iar pe de altă parte, statutul aparte al claselor a IX-a și a X-a SAM ai căror elevi pot opta după absolvirea nivelului 1 fie pentru integrare profesională, fie pentru continuarea studiilor (SAM nivel 2 și învățământ liceal). Aceste condiții oferă elemente comune și specifice pentru SAM față de învățământul liceal.

Prin derularea activităților specifice ICV la clasele a IX-a și a X-a SAM se are în vedere nivelul de cunoaștere, dezvoltare și maturizare personală atins de elevi la finalul clasei a VIII-a, dar și nevoia aprofundării cunoștințelor și dezvoltării competențelor care vor contribui ulterior la buna lor inserție socială și profesională.

În acest context, proiectarea curriculară respectă atât logica și cerințele standardului de pregătire profesională, cât și fundamentarea de ordin conceptual și metodologic a cadrului Curriculum-ului Național.

Noutatea abordării constă în delimitarea parcursului de învățare pe baza unui model care îmbină competențe, criterii de performanță și condiții de aplicabilitate, conform modelului de proiectare a unităților de competență. Actualul curriculum contribuie la

parcursarea unității de competență “Dezvoltare personală în scopul obținerii performanței - nivel 1”, una dintre cele 11 abilități cheie necesare a fi dezvoltate la toți elevii care urmează Școala de Arte și Meserii.

Structura curriculum-ului este următoarea:

- **unitatea de competență:** reprezintă “un set coerent și explicit de competențe” care descriu acele lucruri pe care elevul trebuie să le știe, să le înțeleagă sau pe care să fie capabil să le realizeze la sfârșitul procesului de educație și formare profesională de nivel 1 (conform Cadrului Român Național de Credite și Calificări).
- **competențe individuale:** sunt subcomponente ale unităților de competență concretizate în rezultate măsurabile. Competențele individuale respectă condițiile de aplicabilitate stabilite și sunt realizate prin conținuturi tematice specifice.
- **condiții de aplicare și evaluare:** presupun strategii didactice participative, centrate pe elev și pe ce va trebui să știe să facă acesta la finalul fiecărui an școlar. În cadrul unității de competență, instrumentele de evaluare continuă propuse sunt corelate cu criteriile de performanță și probele de evaluare.
- **sugestii metodologice:** se referă la corelațiile între competențe și conținuturi, la exemple de metode și tehnici propuse pentru realizarea conținuturilor și dezvoltarea competențelor, cât și la utilizarea instrumentelor de evaluare.

Unitatea de competență va fi dezvoltată în cei doi ani ai nivelului I SAM.

Competențele individuale sunt structurate astfel:

Anul I SAM (clasa a IX-a)

- Competența individuală 1: Prezintă caracteristicile personale implicate în obținerea performanței profesionale.
- Competența individuală 2: Demonstrează deprinderi de învățare eficientă.

Anul II SAM (clasa a X-a)

- Competența individuală 1: Exprimă opțiuni privind traseul personal de educație și formare profesională.
- Competența individuală 2: Descrie lumea profesiilor.

Conținuturile sunt elaborate în concordanță cu condițiile de aplicabilitate din cadrul unității de competență. Cuprind recomandări cu privire la temele propuse pentru dezvoltarea fiecărei competențe. Vor fi selectate și utilizate acele activități care corespund necesităților și specificului clasei de elevi.

Sugestiile metodologice cuprind recomandări generale și flexibile cu privire la metode și tehnici de predare – învățare propuse pentru cei doi ani ai SAM nivelul 1.

Lista unităților de competență relevante pentru modul

Unitatea de competență: Dezvoltare personală în scopul obținerii performanței – Nivel 1

Clasa a IX-a

Unitatea de competență	Competențe individuale	Conținuturi tematice
Dezvoltare personală în scopul obținerii performanței	1. Prezintă caracteristicile personale implicate în obținerea performanței profesionale	Caracteristici personale: abilități, deprinderi, interese, aptitudini, temperament, caracter <ul style="list-style-type: none">• Dimensiunile personalității: cognitivă, emoțională și comportamentală• Abilități de comunicare. Comunicarea pasivă, asertivă, agresivă. Tehnici de comunicare asertivă• Elemente de psihologia dezvoltării: adolescența
		Competențe: cunoaștere (procesele intelectuale), execuție (profesionale), relaționare (sociale) <ul style="list-style-type: none">• Inteligențe multiple• Auto-eficacitate și riscurile unei stime de sine scăzute. Modalități de îmbunătățire a stimei de sine pentru dezvoltarea eficienței personale• Lucrul în echipă: roluri, colaborare. Leadership

		<p>Puncte tari: caracteristicile personale care sprijină dezvoltarea profesională</p> <ul style="list-style-type: none"> • Relația dintre motivație și succesul școlar / profesional • Planificare și stabilire de scopuri în devenirea personală <p>Puncte slabe: caracteristici personale care necesită ameliorare / dezvoltare</p> <ul style="list-style-type: none"> • Abilități de prezentare personală. Centrarea pe reușite • Motivația pentru schimbare <p>Dezvoltarea carierei: plan de acțiune pentru reușita inserției socio-profesionale</p> <ul style="list-style-type: none"> • Impactul stilului de viață asupra planificării carierei și dezvoltării personale • Stereotipuri de gen: activități / meserii specifice femeilor / bărbaților. Categoriile de persoane defavorizate. Obstacole identificate pentru intrarea pe piața muncii a persoanelor defavorizate. Oportunități și constrângeri pe piața muncii • Dezvoltarea unui plan individual de carieră <p>Factori externi: familia, societatea, dinamica pieței muncii, trasee de formare profesională</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rolul familiei și al școlii în analizarea opțiunilor de carieră • Responsabilitate și implicare socială: rolurile adolescenților în societate • Nevoi speciale ale persoanelor cu dizabilități în alegerea carierei. Categoriile de persoane defavorizate
--	--	--

	2. Demonstrează deprinderi eficiente de învățare	Stil de învățare: global sau analitic, senzorial, experiențial
		<ul style="list-style-type: none"> • Tehnici și stiluri de învățare. Învățare continuă. Abilități transferabile • Program de dezvoltare a creativității pentru adolescenți • Utilizarea computerului și a mijloacelor multimedia în învățare
		Competențe cheie transferabile: comunicare, numerație, utilizarea calculatorului, dezvoltare personală, lucru în echipă, rezolvarea problemelor <ul style="list-style-type: none"> • Managementul resurselor: timp, bani, resurse materiale, relații, resurse personale • Luarea deciziilor. Cum iau cele mai corecte decizii? Stiluri decizionale
		Succes: concordanță între aspirații, competențe și performanțe <ul style="list-style-type: none"> • Pregătirea pentru succes: stabilirea obiectivelor, analiza potențialului, evaluare • Managementul stresului

Clasa a X-a

Unitate de competență	Competențe individuale	Conținuturi tematice
Dezvoltare personală în scopul obținerii performanței	1. Exprimă opțiuni privind traseul personal de educație și formare profesională	<p>Oferta educațională: programe școlare, de calificare, de conversie profesională</p> <ul style="list-style-type: none"> • Alternative educaționale și de pregătire profesională • Educația co-vârștnicilor (<i>peer education</i>). Tipuri de programe de educație a co-vârștnicilor • Oferta de educație. Platforme europene privind oportunități de studiu și muncă în Europa
		<p>Factori: influența familiei, școlii, comunității, economiei și culturii</p> <ul style="list-style-type: none"> • Deciziile și influențe în alegerea carierei • Presiunea grupului: comportamente de risc • Multiculturalitate și globalizare
		<p>Obiective realiste: obiective corelate cu posibilitățile proprii, cu necesitățile socio-economice</p> <ul style="list-style-type: none"> • Obiectivele și planul de carieră • Strategii de dezvoltare profesională pe termen scurt și pe termen lung

		<p>Marketing personal: modalități de prezentare, de redactare a unui Curriculum Vitae (CV), a unei scrisori de intenție, comunicare asertivă, interviu</p> <ul style="list-style-type: none"> • Portofoliul personal: CV, scrisoarea de intenție, referințe, certificate de competență, diplome • Pregătirea pentru interviul de angajare • De la angajat la angajator. Pașii unei afaceri
2. Descrie lumea profesiilor		<p>Surse formale: Agenții de Ocupare a Forței de Muncă, ziare, reviste, consilierul școlar</p> <ul style="list-style-type: none"> • Surse de informare: <i>mass-media</i>, <i>Internet</i>, instituții, rețea inter-personală. Explozia informațională. Anticiparea tehnologiilor viitoare • Centre de informare / formare pe <i>Internet</i>. Motoare de căutare. Platformă și portal. <i>E-mail</i>, <i>chat</i>, <i>forum</i> de discuții. <i>Web site</i>-uri de interes. Servicii de consiliere prin telefon • Reprezentările sociale ale profesiilor
		<p>Surse informale: rețeaua personală (colegi, prieteni), mass-media</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dezvoltarea unei rețele de persoane pentru sprijin reciproc • Rubrici de specialitate, evaluarea anunțurilor de angajare
		<p>Caracteristicile profesiilor: cerințele minime pentru profesie descrise în Clasificarea Ocupațiilor din România</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dinamica pieței muncii • Meserii tradiționale și meserii de viitor

		<p>Oportunități pentru dezvoltarea carierei: oferta locurilor de muncă în concordanță cu posibilitățile și aspirațiile proprii</p> <ul style="list-style-type: none">• Recrutarea și selecția personalului• Politica angajării. Analiza angajatorului. Drepturile angajatului• Șomaj și protecție socială
--	--	--

Condiții de aplicare didactică și de evaluare

Prin *Informare și consiliere vocațională* elevii sunt sprijiniți în deciziile cu privire la propria carieră. Acestea nu trebuie luate la întâmplare, ci este necesar să se bazeze pe o serie de factori analizați în orele specifice de *Informare și consiliere vocațională*, precum: autocunoaștere, management personal, oportunități de educație, competențe necesare integrării pe piața muncii.

Metodele utilizate la clasă presupun implicarea directă a elevilor în sarcini de lucru dinamice, care le oferă ocazia de a-și exprima opiniile, de a exersa atitudini și abilități, de a lucra în echipă și de a fi responsabili pentru dezvoltarea propriului plan de carieră.

Orele de *Informare și consiliere vocațională* se evidențiază prin caracterul lor centrat pe elev și pe construirea unei strategii didactice în funcție de particularitățile de vârstă și gen, cât și de specificul clasei de elevi.

Metodele de predare / învățare și cele de evaluare recomandate sunt adecvate și elevilor cu nevoi educaționale speciale și cu dificultăți de integrare:

- adecvarea cerințelor de lucru la competențele dezvoltate anterior;
- elaborarea materialelor și mijloacelor didactice luând în considerare diferitele stiluri de învățare și tipurile de inteligență;
- stimularea interesului elevilor pentru accesarea resurselor suplimentare.

Specificul metodelor de evaluare este strâns corelat cu competențele care urmează a fi dezvoltate. Sunt utilizate, cu preponderență, probe de evaluare orale și activități practice. Evaluarea (continuuă și sumativă) se realizează în vederea surprinderii progresului în dezvoltarea competențelor, respectându-se condițiile de aplicabilitate.

Tabelul de corelare a competențelor și conținuturilor
Dezvoltare personală în scopul obținerii performanței – Nivel 1

Clasa a IX-a

Competențe	Criterii de performanță	Probe de evaluare
1. Prezintă caracteristicile personale implicate în obținerea performanței profesionale	<ul style="list-style-type: none"> a. Identificarea caracteristicilor personale și a competențelor proprii b. Stabilirea punctelor tari și a punctelor slabe în raport cu dezvoltarea carierei c. Selectarea factorilor externi favorabili dezvoltării personale 	Probe orale de evaluare prin care candidatul demonstrează că este capabil să identifice și să selecteze factorii externi favorabili dezvoltării personale
2. Demonstrează deprinderi eficiente de învățare	<ul style="list-style-type: none"> a. Descrierea experienței proprii și a stilului de învățare b. Identificarea propriilor competențe-cheie transferabile c. Corelarea stilului personal de învățare cu obținerea performanței și succesul în carieră 	Probe orale și practice de evaluare prin care candidatul demonstrează că este capabil să-și identifice competențele transferabile și stilul de învățare, capacitatea de corelare a stilului personal de învățare cu obținerea performanței și succesului în carieră

Clasa a X-a

Competențe	Criterii de performanță	Probe de evaluare
1. Exprimă opțiuni privind traseul personal de educație și formare profesională	a. Identificarea ofertelor educaționale și de formare profesională b. Recunoașterea factorilor implicați într-o carieră de succes c. Exersarea unor elemente de marketing personal d. Formularea unor obiective realiste pentru traseul propriu de formare și educație e. Stabilirea acțiunilor pentru atingerea obiectivelor	Probe scrise și orale de evaluare prin care candidatul demonstrează că este capabil să identifice oferte educaționale și de formare profesională Probă practică tip studiu de caz prin care candidatul demonstrează că este capabil să prezinte factorii implicați în cariere de succes Probe scrise și orale de evaluare prin care candidatul demonstrează abilități de marketing personal Probe scrise și orale de evaluare prin care candidatul demonstrează că este capabil să formuleze obiective realiste și să stabilească acțiuni corespunzătoare traseului propriu de educație și formare

<p>2. Descrie lumea profesiilor</p>	<ul style="list-style-type: none"> a. Identificarea surselor formale și informale de obținere a informațiilor despre profesiile de interes b. Descrierea caracteristicilor profesiilor de interes pe baza informațiilor obținute c. Relaționarea posibilităților proprii cu oportunitățile de carieră 	<p>Probe orale și scrise de evaluare prin care candidatul dovedește că este capabil să utilizeze surse formale și informale pentru identificarea profesiilor de interes și să-și aleagă un loc de muncă</p>
--	--	---

Sugestii metodologice

a. Explicarea corelațiilor între competențe și conținuturi

Pentru dezvoltarea fiecărei competențe individuale au fost selectate cele mai relevante conținuturi prezente în literatura de specialitate și care pot fi adaptate fiecărui domeniu profesional. Ordinea în care sunt prezentate conținuturile este importantă deoarece pe baza competențelor dezvoltate anterior vor fi construite strategiile de lucru. Temele propuse pot fi predate / învățate utilizând metode adaptate diferitelor stiluri de învățare și cerințelor educaționale speciale.

În cadrul fiecărui an de studiu competențele individuale asigură trecerea graduală de la simplu la complex, de la dezvoltarea unor abilități de bază la integrarea acestora în dezvoltarea planurilor individuale de carieră.

b. Sugestii cu privire la procesul și metodele de predare / învățare

Metodele de predare-învățare respectă principiul *centrării învățării pe individ* și conduc la *dezvoltarea deprinderilor și competențelor integratoare, transferabile*, utile individului atât în viața școlară, cât și în cea socio-profesională sau familială.

Strategiile didactice respectă specificul activităților de consiliere, dar și particularitățile grupurilor cu care se lucrează. Sarcinile de lucru pot fi individuale, în diade / triade sau în grupuri mai mari (5-6 elevi), care să solicite participarea activă a fiecărui elev. Accentul se pune pe strategii de lucru interactive:

- Exerciții individuale, în perechi, în grup.
- Dezbateră.
- Prezentarea personală printr-un pliant.
- Tehnici *art-creative*.
- Căutarea de informații, resurse suplimentare, accesare Internet.
- Propunerea de strategii de evaluare și autoevaluare.
- Monitorizarea *mass-mediei*, a materialelor școlare (manuale, regulamente).
- Joc de rol, scenarii despre experiențe variate de viață, aplicând

- gândirea critică.
- Organizarea de evenimente și participarea la servicii comunitare în diferite domenii.
 - Realizarea de sondaje.
 - Aplicare de chestionare de interese.
 - Analiza exemplilor, analiza legislației, consultarea de documente formale.
 - Colaje, realizarea unor postere.
 - Completarea unor fișe de lucru, actualizarea portofoliului cu diplome, documente.
 - Vizionare și comentare de filme și reportaje.
 - Elaborare CV, scrisoare de intenție.
 - Simularea participării la interviu.
 - Elaborarea și aplicarea unui proiect de management al resurselor personale.

Aceste strategii oferă cadrul de însușire, pe de o parte, a elementelor de conținut, iar pe de altă parte, de a exersa atitudini și abilități punând elevii în situația concretă de a aplica acele conținuturi.

Ora de *Informare și consiliere vocațională* se derulează după un anumit demers didactic: exerciții de spargere a gheții, specifice temei, tehnici de autoevaluare și încheiere.

Este recomandată respectarea următoarelor *principii esențiale* pentru succesul dezvoltării competențelor elevilor:

- Respect pentru diversitatea opiniilor.
- Nonjudecare și încurajarea permanentă a elevilor.
- Stimularea dinamicii de grup și a implicării tuturor elevilor.
- Creativitate în abordarea conținuturilor și utilizarea metodelor.
- Deschidere pentru nevoile diferite și speciale ale elevilor.
- Interes pentru dezvoltarea personală a elevilor.
- Valorizarea parteneriatelor cu membrii societății civile.

c. Sugestii cu privire la utilizarea instrumentelor de evaluare

Evaluarea activităților derulate în cadrul ICV NU se realizează prin note sau calificative.

Este indicat ca fiecare oră de ICV să se finalizeze cu o scurtă probă de evaluare a:

- materialelor și conținuturilor prezentate,
- implicării elevilor,
- utilitatea activităților propuse pentru dezvoltarea competențelor,
- identificarea nevoilor pentru următoarele activități.

Strategiile de evaluare progresivă și sumativă recomandate a fi utilizate la orele de ICV cuprind:

- auto-evaluarea și interevaluarea,
- chestionare de interese,
- portofoliul cuprinzând toate contribuțiile elevilor,
- grile de observație asupra progresului elevilor.

Aceste strategii sunt utilizate în scopul stabilirii de către elev și consilier a unor etape noi de dezvoltare a competențelor și carierei personale.

**Curriculum Școala de Arte și Meserii
clasa a XI-a - an de completare**

***CONSILIERE ȘI ORIENTARE
VOCAȚIONALĂ***

Nota de prezentare

Orientarea și consilierea vocațională (OCV) răspunde unor nevoi importante ale integrării tinerilor în societatea modernă:

- asigurarea accesului echitabil la oferta educațională a celor care urmează Școala de Arte și Meserii (SAM);
- buna lor integrare socio-profesională și pe piața forței de muncă;
- dezvoltarea atitudinilor și competențelor necesare pentru a face față schimbărilor viitoare pe plan personal și profesional.

Structura curriculum-ului OCV pentru clasa a XI-a SAM ține seama de modificările survenite în structura învățământului preuniversitar: pe de o parte, prelungirea duratei învățământului obligatoriu la 10 clase, iar pe de altă parte, statutul aparte al clasei a X-a SAM după absolvirea căreia elevii pot opta fie pentru integrare profesională, fie pentru continuarea studiilor. Aceste condiții oferă elemente comune și specifice pentru SAM față de învățământul liceal.

Prin derularea activităților specifice OCV la clasa a XI-a SAM se are în vedere nivelul de cunoaștere, dezvoltare și maturizare personală atins de elevii la finalul clasei a X-a SAM, dar și necesitatea completării cunoștințelor și dezvoltării competențelor care vor contribui la buna integrare a absolvenților clasei a XI-a SAM în învățământul liceal.

În acest context, proiectarea curriculară respectă atât logica și cerințele standardului de pregătire profesională, cât și fundamentarea de ordin conceptual și metodologic a cadrului Curriculum-ului Național. Noutatea abordării constă în delimitarea parcursului de învățare pe baza unui model care îmbină competențe, criterii de performanță și condiții de aplicabilitate, conform modelului de proiectare a unităților de competență.

Actualul Curriculum contribuie la parcurgerea unității de competență “Dezvoltare personală în scopul obținerii performanței” - nivel 2.

Structura curriculum-ului este următoarea:

- **unitatea de competență:** reprezintă “un set coerent și explicit de competențe” care descriu acele lucruri pe care elevul trebuie să le știe, să le înțeleagă sau pe care să fie capabil să le realizeze la sfârșitul procesului de educație și formare profesională (conform Cadrului Român Național de Credite și Calificări);
- **competențe individuale:** sunt subcomponente ale unităților de competență concretizate în rezultate măsurabile. Competențele individuale respectă condițiile de aplicabilitate stabilite și sunt realizate prin conținuturi tematice specifice;
- **condiții de aplicare și evaluare:** presupun strategii didactice participative, centrate pe elev și pe ce va trebui să știe să facă acesta la finalul fiecărui an școlar. În cadrul unității de competență, instrumentele de evaluare continuă propuse sunt corelate cu criteriile de performanță și probele de evaluare;
- **sugestii metodologice:** oferă exemple de metode și tehnici propuse pentru realizarea conținuturilor și dezvoltarea competențelor, precum și sugestii de utilizare a instrumentelor de evaluare.

Unitatea de competență va fi dezvoltată pe parcursul clasei a XI-a SAM.

Competențele individuale sunt structurate astfel:

Clasa a XI-a – an de recuperare SAM:

- Competența individuală 1: Analizează caracteristicile personale și factorii implicați în dezvoltarea carierei.
- Competența individuală 2: Exprimă opțiuni privind traseul personal de educație și formare profesională.

Conținuturile sunt elaborate în concordanță cu condițiile de aplicabilitate din cadrul unității de competență. Acestea cuprind recomandări cu privire la temele propuse pentru dezvoltarea fiecărei competențe; vor fi selectate și utilizate acele activități care corespund necesităților și specificului clasei de elevi.

Sugestiile metodologice cuprind recomandări generale și flexibile cu privire la metode și tehnici propuse pentru clasa a XI-a SAM.

Lista unităților de competență relevante pentru modul

Unitatea de competență: Dezvoltare personală în scopul obținerii performanței – Nivel 2

Clasa a XI-a – an de completare

Unitatea de competență	Competențe individuale	Conținuturi tematice
DEZVOLTARE PERSONALĂ ÎN SCOPUL OBȚINERII PERFORMANȚEI	1. Analizează caracteristicile personale și factorii implicați în dezvoltarea carierei	<p>Factori: personali, sociali; favorabili / nefavorabili; interni / externi</p> <ul style="list-style-type: none"> • Stima de sine și încrederea în sine. Valori personale. Pregătirea pentru succes • Analiză personală: resurse, calități personale • Influențe sociale: familie, prieteni, comunitate
		<p>Potențial de schimbare personală: diferența dintre aspirații, interese și posibilități</p> <ul style="list-style-type: none"> • Evaluarea aspirațiilor, intereselor, abilităților • Managementul schimbării personale: noi roluri și responsabilități specifice vârstei • Etape și roluri în planificarea carierei

		<p>Potențial de schimbare profesională: raportul dintre competențele personale și comanda socială</p> <ul style="list-style-type: none"> • Evaluarea competențelor profesionale și raportarea la cerințele pieței muncii. Dinamica pieței muncii. Selecția și recrutarea. Șomaj și protecție socială • Managementul schimbării profesionale: mobilitate, recalificare, reconversie profesională • Ocupații tradiționale / netradiționale, cererea și oferta pieței muncii • Schimbările sociale, economice, politice și tehnologice în stilul de viață și tipurile de profesii pe piața muncii
	<p>2. Exprimă opțiuni privind traseul profesional de educație și formare profesională</p>	<p>Strategie: obiective, acțiuni, metode, mijloace</p> <ul style="list-style-type: none"> • Alternative și oportunități educaționale pentru continuarea studiilor • Condițiile învățării care conduc la performanță în învățare. Strategii eficiente de învățare • Căutarea informațiilor pe Internet. Utilizarea computerului și a mijloacelor multimedia. <i>E-learning</i>-ul ca sistem educațional alternativ • Surse de informare despre ofertele pieței muncii: agenții de ocupare, agenții de plasament, mass-media, Internet

		<p>Obiective pe termen scurt: 1 an</p> <ul style="list-style-type: none"> • Planul individual pentru continuarea studiilor: evaluare și proiectare pe termen scurt • Traseu educațional - traseu profesional. Avantaje și constrângeri ale celor două alternative • Resurse utile în aplicarea planului pe termen scurt <hr/> <p>Obiective pe termen mediu: 2-3 ani</p> <ul style="list-style-type: none"> • Planul individual pentru continuarea studiilor sau inserția profesională: evaluare și proiectare pe termen mediu • Planul individual de carieră • Resurse utile în aplicarea planului pe termen mediu
--	--	--

Condiții de aplicare didactică și de evaluare

Prin *Orientare și consiliere vocațională* elevii sunt sprijiniți în procesul de luare a deciziilor cu privire la alegerea traseelor educaționale și propria carieră. Acestea nu trebuie luate la întâmplare, ci este necesar să se bazeze pe o serie de factori analizați în orele specifice de *Orientare și consiliere vocațională*, precum: abilitățile și interesele personale și profesionale, alternativele educaționale și cerințele sociale și economice ale pieței muncii.

Metodele utilizate la clasă presupun implicarea directă a elevilor în sarcini de lucru dinamice, care le oferă ocazia de a-și exprima opinii, de a exersa atitudini și abilități, de a lucra în echipă și de a fi responsabili pentru dezvoltarea propriului plan de carieră.

Este recomandat ca strategiile didactice să fie utilizate în funcție de particularitățile de vârstă și gen, cât și de specificul clasei de elevi.

Metodele de predare / învățare și cele de evaluare sunt recomandate și elevilor cu nevoi educaționale speciale și cu dificultăți de integrare; acest proces se realizează prin:

- adecvarea cerințelor de lucru la competențele dezvoltate anterior;
- elaborarea materialelor și mijloacelor didactice luând în considerare diferitele stiluri de învățare și tipurile de inteligență;
- stimularea interesului elevilor pentru accesarea resurselor suplimentare.

Specificul metodelor de evaluare este strâns corelat cu competențele care urmează a fi dezvoltate. Sunt utilizate, cu preponderență, probe de evaluare orale și activități practice. Evaluarea (continuă și sumativă) se realizează în vederea surprinderii progresului în dezvoltarea competențelor, respectându-se condițiile de aplicabilitate.

Competențe	Criterii de performanță	Probe de evaluare
1. Analizează caracteristicile personale și factorii implicați în dezvoltarea carierei	a. Identificarea progresului în dezvoltarea personală b. Analizarea factorilor care influențează dezvoltarea carierei c. Estimarea potențialului de schimbare personală și profesională	<ul style="list-style-type: none"> • Probe orale de evaluare prin care candidatul demonstrează că este capabil să analizeze caracteristicile personale și factorii implicați în dezvoltarea carierei, în condițiile criteriilor de performanță (a) și (b) și cuprinzând toate condițiile de aplicabilitate • Probe orale de evaluare prin care candidatul demonstrează că este capabil să estimeze potențialul de schimbare personală și profesională în condițiile criteriului de performanță (c) și cuprinzând toate condițiile de aplicabilitate
2. Exprimă opțiuni privind traseul profesional de educație și formare profesională	a. Identificarea traseelor posibile de educare și formare profesională b. Corelarea cerințelor de formare profesională cu posibilitățile proprii c. Proiectarea opțiunii de formare profesională pe termen scurt și mediu	<ul style="list-style-type: none"> • Probe orale de evaluare prin care candidatul demonstrează că este capabil să proiecteze o opțiune de formare profesională pe termen scurt și mediu, ținând cont de traseele posibile și în corelare cu posibilitățile proprii, în condițiile criteriilor de performanță (a) - (c) și cuprinzând toate condițiile de aplicabilitate

Sugestii metodologice

Explicarea corelațiilor între competențe și conținuturi

Pentru dezvoltarea fiecărei competențe individuale au fost selectate cele mai relevante conținuturi prezente în literatura de specialitate și care pot fi adaptate fiecărui domeniu profesional. Temele propuse trebuie adaptate diferitelor stiluri de învățare și cerințelor educaționale speciale.

Cele două competențe individuale asigură trecerea graduală de la simplu la complex, de la dezvoltarea unor abilități de bază la integrarea acestora în dezvoltarea planurilor individuale de carieră.

Sugestii cu privire la procesul și metodele de predare / învățare

Metodele de predare-învățare respectă principiul *centrării învățării pe individ* și conduc la *dezvoltarea deprinderilor și competențelor integratoare, transferabile*, utile individului atât în viața școlară, cât și în cea socio-profesională sau familială.

Strategiile didactice respectă specificul activităților de consiliere, dar și particularitățile grupurilor cu care se lucrează. Sarcinile de lucru pot fi individuale, în diade / triade sau în grupuri mai mari (5-6 elevi), care să solicite participarea activă a fiecărui elev. Accentul se pune pe strategii de lucru interactive:

- Exerciții individuale, în perechi, în grup.
- Dezbateră.
- Prezentarea personală printr-un pliant.
- Tehnici *art-creative*.
- Căutarea de informații, resurse suplimentare, accesare Internet.
- Propunerea de strategii de evaluare și autoevaluare.
- Monitorizarea *mass-mediei*, a materialelor școlare (manuale, regulamente).
- Joc de rol, scenarii despre experiențe variate de viață, aplicând gândirea critică.
- Organizarea de evenimente și participarea la servicii comunitare în diferite domenii.

- Realizarea de sondaje.
- Aplicare de chestionare de interese.
- Analiza exemplilor, analiza legislației, consultarea de documente formale.
- Colaje, realizarea unor postere.
- Completarea unor fișe de lucru, actualizarea portofoliului cu diplome, documente.
- Vizionare și comentare de filme și reportaje.
- Elaborare CV, scrisoare de intenție.
- Simularea participării la interviu.
- Elaborarea și aplicarea unui proiect de management al resurselor personale.

În proiectarea demersului didactic pentru orele de *Orientare și consiliere vocațională* se va avea în vedere succesiunea următoarelor momente: exerciții de „spargere a gheții”, specifice temei, tehnici de autoevaluare și încheiere. Este recomandată respectarea unor *principii esențiale* pentru succesul dezvoltării competențelor elevilor:

- respect pentru diversitatea opiniilor;
- încurajarea permanentă a elevilor;
- stimularea dinamicii de grup și a implicării tuturor elevilor;
- creativitate în abordarea conținuturilor și utilizarea metodelor;
- deschidere pentru nevoile diferite și speciale ale elevilor;
- interes pentru dezvoltarea personală a elevilor;
- valorizarea parteneriatelor cu membrii societății civile.

Sugestii cu privire la utilizarea instrumentelor de evaluare

Evaluarea activităților OCV derulate NU se realizează prin note sau calificative.

Este indicat ca fiecare oră de OCV să se finalizeze cu o scurtă probă de evaluare a:

- materialelor și conținuturilor prezentate;
- implicării elevilor;
- utilitatea activităților propuse pentru dezvoltarea competențelor;
- identificarea nevoilor pentru următoarele activități.

Strategiile de evaluare progresivă și sumativă recomandate a fi utilizate la orele de OCV cuprind:

- autoevaluarea și inter-evaluarea;
- aplicarea de chestionare de interese;
- alcătuirea unui portofoliu care să cuprindă toate contribuțiile elevilor;
- completarea unor grile de observație asupra progresului elevilor.

Aceste strategii sunt utilizate în scopul stabilirii de către elev și consilier a unor etape noi de dezvoltare a competențelor și carierei personale.

**PROGRAMĂ ȘCOLARĂ PENTRU CICLUL SUPERIOR AL
LICEULUI**

***ORIENTARE ȘI CONSILIERE
VOCAȚIONALĂ***

Filiera tehnologică

Clasele a XI-a și a XII-a, ruta directă de calificare

Clasele a XII-a și a XIII-a, ruta progresivă de calificare

NOTĂ DE PREZENTARE

Orientarea și Consilierea Vocațională răspunde unor nevoi importante ale integrării tinerilor în societatea modernă:

- asigurarea accesului echitabil la oferta educațională;
- buna integrare socio-profesională și pe piața forței de muncă;
- dezvoltarea atitudinilor și competențelor pentru a face față schimbărilor viitoare pe plan personal și profesional.

Statutul aparține al claselor a XI-a și a XII-a din cadrul liceelor tehnologice provine din faptul că aceste clase includ absolvenți ai filierei tehnologice (clasele a X-a) și ai anului de completare (clasa a XI-a filiera SAM). De aceea, elaborarea actualului curriculum s-a realizat în baza următoarele principii:

- respectarea nivelului de cunoaștere, dezvoltare și maturizare personală atins de elevi;
- continuitate între conținuturile prezentului document și cele asimilate în anul de completare (pentru elevii proveniți din filiera SAM) sau în clasa a X-a (pentru elevii proveniți din filiera liceului tehnologic);
- corespondențe între competențele dezvoltate prin acest curriculum și cele propuse pentru clasele a XI-a și a XII-a, filierele teoretică și vocațională;
- nevoia aprofundării cunoștințelor și dezvoltării competențelor care vor contribui ulterior la buna inserție socială și profesională a elevilor.

În acest context, proiectarea curriculară respectă atât logica și cerințele standardului de pregătire profesională, cât și fundamentarea de ordin conceptual și metodologic a cadrului Curriculum-ului Național. Abordarea presupune corelarea unităților de competență din standardul de pregătire profesională cu conținuturile învățate.

Noutatea demersului constă în delimitarea parcursului de învățare pe baza unui model care îmbină competențe, criterii de performanță și condiții de aplicabilitate, conform modelului de proiectare a unităților de competență.

Actualul curriculum contribuie la parcurgerea unității de competență “**Dezvoltarea carierei profesionale – nivel 3**”.

Structura curriculum-ului este următoarea:

- **unitatea de competențe:** reprezintă “un set coerent și explicit de competențe” care descriu acele lucruri pe care elevul trebuie să le știe, să le înțeleagă sau pe care să fie capabil să le realizeze la sfârșitul procesului de educație și formare profesională de nivel 3 (conform Cadrului Român Național de Credite și Calificări).
- **competențe individuale:** sunt subcomponente ale unităților de competențe, concretizate în rezultate măsurabile. Competențele individuale respectă condițiile de aplicabilitate stabilite și sunt realizate prin conținuturi tematice specifice.
- **condiții de aplicare și evaluare:** presupun strategii didactice participative, centrate pe elev și pe ce va trebui să știe să facă acesta la finalul fiecărui an școlar. În cadrul unității de competență, instrumentele de evaluare continuă propuse sunt corelate cu criteriile de performanță și probele de evaluare.
- **sugestii metodologice:** se refera la corelațiile între competențe și conținuturi, la exemple de metode și tehnici propuse pentru realizarea conținuturilor și dezvoltarea competențelor, cât și la utilizarea instrumentelor de evaluare.

Unitatea de competențe va fi dezvoltată pe parcursul celor doi ani ai nivelului 3 de calificare în licee tehnologice, respectiv în clasele a XI-a și a XII-a (ruta directă de calificare) / a XII-a – a XIII-a (ruta progresivă de calificare prin școala de arte și meserii și anul de completare).

Competențele individuale sunt structurate astfel:

Clasa a XI-a (ruta directă de calificare) / a XII-a (ruta progresivă de calificare)

- Competența individuală 1: Își valorifică resursele personale pentru obținerea unui loc de muncă.

Clasa a XII-a (ruta directă de calificare) / a XIII-a (ruta progresivă de calificare)

- Competența individuală 1: Își stabilește o strategie de dezvoltare a carierei profesionale.

- Competența individuală 2: Se instruește continuu pentru dezvoltarea carierei profesionale.

Conținuturile sunt elaborate în concordanță cu condițiile de aplicabilitate din cadrul unității de competență. Cuprind recomandări cu privire la temele propuse pentru dezvoltarea fiecărei competențe. Vor fi selectate și utilizate acele activități care corespund necesităților și specificului clasei de elevi.

Sugestiile metodologice cuprind recomandări generale și flexibile cu privire la metode și tehnici propuse pentru cei doi ani ai nivelului 3 licee tehnologice.

Lista unităților de competență relevante pentru modul
Unitatea de competență: Dezvoltarea carierei profesionale – nivel 3

Clasa a XI-a, ruta directă de calificare / Clasa a XII-a, ruta progresivă de calificare

U.C. ²	Competențe individuale	Conținuturi teoretice
Dezvoltarea carierei profesionale	1. Își valorifică resursele personale pentru obținerea unui loc de muncă	<p>Nivel de pregătire: studii, competențe profesionale, abilități sociale, aspirații profesionale</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Relația succes școlar – reușită personală și profesională: criterii de analiză a reușitei personale / profesionale. ▪ Modalități de dezvoltare a: competențelor, abilităților sociale, intereselor; importanța lor în găsirea unui loc de muncă.

² U.C. = unitatea de competențe

U.C. ²	Competențe individuale	Conținuturi teoretice
		<p>Cerințele locului de muncă: fișa postului, fișa angajatului, reglementări, condiții specifice angajatorului</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Dinamica pieței muncii: cererea și oferta de muncă. Modul de realizare a selecției și recrutării forței de muncă. ▪ Caracteristici și tendințe ale pieței muncii la nivel local, național, european. Meserii uzate moral și meserii actuale. Munca la negru, economia informală, munca în străinătate, angajarea cu carte de muncă – beneficii și consecințe. ▪ Integrarea europeană și efectele asupra mobilității forței de muncă, cererii și ofertei pe piața muncii. ▪ Dimensiunea de gen în planificarea carierei. Stereotipurile de gen ca bariere în opțiunile de carieră. ▪ Documente formale privind angajarea: contractul de muncă, fișa postului. ▪ Formare și re-conversie profesională în condițiile pierderii locului de muncă.

U.C. ²	Competențe individuale	Conținuturi teoretice
		<p>Portofoliu personal: rezultate la testări, premii, diplome, certificate, Curriculum Vitae (CV), autoevaluare, produse reprezentative pentru locul de muncă, recomandări</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Chestionare, teste și instrumente electronice folosite pentru autocunoaștere în vederea orientării în carieră - oferta pentru elevi: <ul style="list-style-type: none"> ○ Interoption ○ BTPAC ○ chestionare on line: www.go.ise.ro, www.cognitrom.ro. ▪ CV și documente Europass: standarde europene, condiții de elaborare pentru diferite situații educaționale sau de muncă, necesitate și importanță în context european. ▪ Portofoliul personal după finalizarea primului an al ciclului superior al liceului: completare, detaliere. ▪ Programe educaționale pentru managementul resurselor personale.

U.C. ²	Competențe individuale	Conținuturi teoretice
Dezvoltarea carierei profesionale	[1. Își valorifică resursele personale pentru obținerea unui loc de muncă]	<p>Interviu: atitudine, postură, prezentare, limbaj verbal și nonverbal, ținută</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Răspunsuri emoționale adecvate și inadecvate. Autocontrolul emoțional versus spontaneitate în susținerea unui interviu. ▪ Limbaj verbal: formule de introducere și încheiere, modalități de răspuns și a pune întrebări. Caracteristicile limbajului verbal la interviu: simplu, concret, direct, adaptat interlocutorului. ▪ Limbaj nonverbal: mimică (expresia feței, privire), gesturi (poziția mâinilor, gesticulația, poziția picioarelor), postură (tipuri de posturi: rigid-agresiv, flexibil–pozitiv, încovoiat-pasiv), ținuta (cum să mă îmbrac la interviu) ▪ Limbaj para-verbal: intonație, rapiditatea vorbirii.
		<p>Aprecierea rezultatului: comentariu cu privire la performanța personală, completarea portofoliului personal în funcție de rezultatul obținut</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Modalități și instrumente de (auto)evaluare personală. Importanța (auto)evaluării pentru dezvoltarea personală. ▪ Auto-eficacitate și succes. Programe de dezvoltare a auto-eficacității.

Tabelul de corelare a competențelor și conținuturilor

Dezvoltarea carierei profesionale – nivel 3

Competențe	Criterii de performanță	Probe de evaluare
------------	-------------------------	-------------------

1. Își valorifică resursele personale pentru obținerea unui loc de muncă	a. Autoevaluarea nivelului de pregătire. b. Identificarea cerințelor locului de muncă. c. Alcătuirea portofoliului personal pentru ocuparea unui loc de muncă. d. Prezentarea la interviu și aprecierea rezultatului obținut	Probe orale / scrise prin care candidatul demonstrează că este capabil să se autoevalueze și să identifice cerințele locului de muncă prin raport, prezentare orală, așa cum se precizează în criteriul de performanță a. și b. în condițiile de aplicabilitate date.
		Probe orale / scrise / practice prin care candidatul demonstrează că este capabil să-și alcătuiască portofoliul și să se prezinte la un interviu prin joc de rol / simulare așa cum se precizează în criteriile de performanță c. și d. în condițiile de aplicabilitate date.

**Clasa a XII-a, ruta directă de calificare / Clasa a XIII-a, ruta
progresivă de calificare**

U.C. ³	Competențe individuale	Conținuturi teoretice
Dezvoltarea carierei profesionale	2. Își stabilește o strategie de dezvoltare a carierei profesionale	<p>Obiective: calificări, competențe, aptitudini necesare unei calificări, spirit de inițiativă</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Autocunoaștere: programe educaționale de dezvoltare a stimei de sine și a auto-eficienței în pregătirea pentru reușita personală și profesională. ▪ Pregătire educațională: sistemul de învățământ post-obligatoriu: școli postliceale, învățământ universitar de scurtă / lungă durată, educația continuă a adulților. Tipuri de instituții, specificul educației, niveluri, condiții de acces, finalizare, echivalarea diplomelor la nivel european. ▪ Pregătirea profesională: deprinderi, competențe și aptitudini profesionale. ▪ Integrarea și armonizarea priorităților și obiectivelor (educaționale, profesionale, familiale). ▪ Componentele calității vieții. Resurse personale de îmbunătățire a calității vieții. Impactul carierei și profesiei asupra calității vieții.

³ U.C. = unitatea de competențe

U.C. ³	Competențe individuale	Conținuturi teoretice
		<p>Surse și oportunități de formare: centre de formare profesională, programe de formare continuă la locul de muncă, programe de scurtă durată, cursuri serale, consultanță de specialitate, învățământ la distanță / frecvență redusă, conferințe, studiu individual, învățare continuă, voluntariat</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Învățare permanentă, prioritate a politicilor europene și naționale. Caracteristici, reglementări europene și naționale, avantaje și dezavantaje, necesitate, importanță. ▪ Gândirea critică și autocontrol asupra propriei învățări. ▪ Furnizori de formare: identificare, diferențieri, importanță. ▪ Implicare comunitară și voluntariat: modalități de dezvoltare a propriei cariere. ▪ Planul personal de dezvoltare viitoare a carierei (pe termen mediu și lung).

U.C. ³	Competențe individuale	Conținuturi teoretice
	3. Se instruește continuu pentru dezvoltarea carierei profesionale	Informații: căutare on-line pe Internet, articole și emisiuni ale mass-media, articole de specialitate, manuale, consultanță specializată, afișe, discuții, aprecierea propriilor performanțe <ul style="list-style-type: none"> ▪ Evaluarea și clasificarea resurselor relevante cu privire la învățare, muncă și carieră. Importanță, accesibilitate, utilitate. ▪ Obstacole și dificultăți în colectarea informațiilor despre opțiunile educaționale sau profesionale: strategii de depășire a acestora și modalități concrete de implementare. ▪ Resurse de informare cu privire la învățare, muncă și carieră: <ul style="list-style-type: none"> ○ Profile ocupaționale ○ Clasificarea Ocupațiilor din România ○ Surse de informare privind educația și piața muncii: MEdC, MMSSF, ANOFM, ISE, CNROP, agenții de ocupare/ plasare private, publicații, portaluri europene (PLOTEUS, Fit for Europe), rețele de consiliere (pre-universitare, universitare, din cadrul AMOFM, Infotim), paginile web ale UE, programelor Socrates și Leonardo.

U.C. ³	Competențe individuale	Conținuturi teoretice
Dezvoltarea carierei profesionale	[3. Se instruieste continuu pentru dezvoltarea carierei profesionale]	<p>Evaluarea carierei: autoevaluări ale carierei pe baza profilurilor ocupaționale, a evoluției calificărilor la nivel național și european, consultarea unor persoane specializate (psihologi, consilieri ai carierei profesionale), consultarea unor agenții de recrutare de personal</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Continuarea traseului educațional sau inserția profesională: consecințe, avantaje, limite. ▪ Planul pentru carieră după finalizarea ciclului superior al liceului: actualizare. ▪ Portofoliul instrumentelor și resurselor pentru planificarea și (auto)evaluarea carierei. ▪ Explorarea site-ului www.go.ise.ro

Tabelul de corelare a competențelor și conținuturilor
Dezvoltarea carierei profesionale – nivel 3

Competențe	Criterii de performanță	Probe de evaluare
------------	-------------------------	-------------------

<p>2. Își stabilește o strategie de dezvoltare a carierei profesionale</p>	<p>a. Identificarea obiectivelor carierei proprii</p> <p>b. Descrierea realistă a obiectivelor în raport cu oportunitățile prezente sau viitoare</p> <p>c. Identificarea oportunităților de formare profesională (formală, non-formală, informală) corespunzătoare obiectivelor stabilite</p> <p>d. Întocmirea unui plan pentru atingerea obiectivelor stabilite pentru cariera profesională</p>	<p>Probe orale/ scrise prin care elevul demonstrează că este capabil să își stabilească o strategie de dezvoltare a carierei profesionale conform criteriilor de performanță a. b. c. și d. și în condițiile de aplicabilitate date.</p>
<p>3. Se instruieste continuu pentru dezvoltarea carierei profesionale</p>	<p>a. Selectarea informațiilor în funcție de opțiunile personale și profesionale vizate</p> <p>b. Evaluarea carierei personale în funcție de acumularea de competență prin învățare de-a lungul întregii vieți.</p>	<p>Probe orale (prezentări orale) / practice (simulare) prin care elevul demonstrează că poate să-și procure informații din diverse surse și să facă aprecieri asupra propriului proiect de carieră, așa cum se specifică în criteriile de performanță a. și b. și în condițiile de aplicabilitate date.</p>

CONDIȚII DE APLICARE DIDACTICĂ ȘI DE EVALUARE

Prin consiliere și orientare elevii sunt sprijiniți în deciziile cu privire la propria carieră. Aceste decizii nu trebuie luate la întâmplare, ci ele trebuie să se bazeze pe o serie de factori analizați în orele specifice de consiliere și orientare, precum: autocunoaștere, management personal, oportunități de educație, competențe necesare integrării pe piața muncii.

Metodele utilizate la clasă presupun implicarea directă a elevilor în sarcini de lucru dinamice, care le oferă ocazia de a-și exprima opinii, de a exersa atitudini și abilități, de a lucra în echipă și de a fi responsabili pentru dezvoltarea propriului plan de carieră.

Orele de consiliere vocațională se evidențiază prin caracterul lor centrat pe elev și pe construirea unei strategii didactice în funcție de particularitățile de vârstă și gen, cât și de specificul clasei de elevi.

Metodele de predare / învățare și cele de evaluare recomandate sunt adecvate și elevilor cu nevoi educaționale speciale și cu dificultăți de integrare:

- adecvarea cerințelor de lucru la competențele dezvoltate anterior;
- elaborarea materialelor și mijloacelor didactice luând în considerare diferitele stiluri de învățare și tipurile de inteligență;
- stimularea interesului elevilor pentru accesarea resurselor suplimentare.

Specificul metodelor de evaluare este strâns corelat cu competențele care urmează a fi dezvoltate. Sunt utilizate, cu preponderență, probe de evaluare orale și activități practice. Evaluarea (continuă și sumativă) se realizează în vederea surprinderii progresului în dezvoltarea competențelor, respectându-se condițiile de aplicabilitate.

SUGESTII METODOLOGICE

a. Explicarea corelațiilor între competențe și conținuturi

Pentru dezvoltarea fiecărei competențe individuale au fost selectate cele mai relevante conținuturi prezente în literatura de specialitate și care pot fi adaptate fiecărui domeniu profesional. Temele propuse pot fi predate / învățate utilizând metode adaptate diferitelor stiluri de învățare și cerințelor educaționale speciale.

În cadrul fiecărui an de studiu competențele individuale asigură trecerea graduală de la simplu la complex, de la dezvoltarea unor abilități de bază la integrarea acestora în dezvoltarea planurilor individuale de carieră.

b. Sugestii cu privire la procesul și metodele de predare / învățare

Metodele de predare-învățare respectă principiul centrării învățării pe individ și conduc la dezvoltarea deprinderilor și competențelor integratoare, transferabile, utile individului atât în viața școlară, cât și în cea socio-profesională sau familială.

Strategiile didactice respectă specificul activităților de consiliere, dar și particularitățile grupurilor cu care se lucrează. Sarcinile de lucru pot fi individuale, în diade / triade sau în grupuri mai mari (5-6 elevi), care să solicite participarea activă a fiecărui elev. Accentul se pune pe strategii de lucru interactive:

- Exerciții individuale, în perechi, în grup
- Dezbateră
- Prezentarea personală printr-un pliant; cartea de vizită
- Tehnici art-creative
- Căutarea de informații, resurse suplimentare, accesare Internet
- Propunerea de strategii de evaluare și autoevaluare
- Monitorizarea mass-mediei, a materialelor școlare (manuale, regulamente)
- Joc de rol, scenarii despre experiențe variate de viață, aplicând gândirea critică

- Organizarea de evenimente și participarea la servicii comunitare în diferite domenii
- Realizarea de sondaje
- Aplicare de chestionare de interese
- Analiza exemplilor, analiza legislației, consultarea de documente formale
- Colaje, realizarea unor postere
- Completarea unor fișe de lucru, actualizarea portofoliului cu diplome, documente
- Vizionare și comentare de filme și reportaje
- Elaborare CV (în format european), scrisoare de intenție
- Simularea participării la interviu
- Elaborarea și aplicarea unui proiect de management al resurselor personale

Aceste strategii oferă cadrul de însușire, pe de o parte, a elementelor de conținut, iar pe de altă parte, de a exersa atitudini și abilități punând elevii în situația concretă de a aplica acele conținuturi.

Ora de consiliere este o oră care se derulează după un anumit demers didactic: exerciții de spargere a gheții, exerciții specifice temei, tehnici de autoevaluare și încheiere.

Este recomandată respectarea următoarelor principii esențiale pentru succesul dezvoltării competențelor elevilor:

- Respect pentru diversitatea opiniilor
- Non-judecare și încurajarea permanentă a elevilor
- Stimularea dinamicii de grup și a implicării tuturor elevilor
- Creativitate în abordarea conținuturilor și utilizarea metodelor
- Deschidere pentru nevoile diferite și speciale ale elevilor
- Interes pentru dezvoltarea personală a elevilor
- Valorizarea parteneriatelor cu membrii societății civile

c. Sugestii cu privire la utilizarea instrumentelor de evaluare

Evaluarea activităților derulate în cadrul ICV NU se realizează prin note sau calificative.

Este indicat ca fiecare oră de ICV să se finalizeze cu o scurtă probă de evaluare a:

- materialelor și conținuturilor prezentate,
- implicării elevilor,
- utilitatea activităților propuse pentru dezvoltarea competențelor,
- identificarea nevoilor pentru următoarele activități.

Strategiile de evaluare progresivă și sumativă recomandate a fi utilizate la orele de ICV cuprind:

- auto-evaluarea și interevaluarea,
- chestionare de interese,
- portofoliul cuprinzând toate contribuțiile elevilor,
- grile de observație asupra progresului elevilor.

Aceste strategii sunt utilizate în scopul stabilirii de către elev și consilier a unor etape noi de dezvoltare a competențelor și carierei personale.

Bibliografie generală

- Bateria de teste psihologice de aptitudini cognitive BTPAC.** Cluj-Napoca, Editura ASCR 2002.
- Băban, A.; Petrovai, D.; Lemeni, G. **Consiliere și orientare.** București, Humanitas Educațional, 2002.
- Bălan, E.; Anghel, E.; Marcinschi, M.; Ciohodaru, E. **Fete, băieți – parteneriat în viața privată și în viața publică.** București, Editura Nemira, 2003.
- Burt, Shelley. **Fii pregătit pentru interviu.** București, Editura Tehnică, 1999.
- Cariera: șansă sau planificare?** În: Revista de pedagogie, nr. 1-12, 1997.
- Centrul de orientare școlară și profesională. Manual de înființare și operare.** București, PAEM, Editura Expert, 1997.
- Consiliere educațională.** Băban, A. (coord.). Cluj Napoca, Editura Imprimeria Ardealul, 2001.
- Consiliere educațională. Ghid metodologic pentru orele de dirigenție și consiliere.** Băban A. (coord.). Cluj-Napoca, Psinet, 2001.
- Consiliere și orientare. Ghid de educație pentru carieră. Activități pentru clasele I-IV.** Lemeni, Gabriela; Mihalca, Loredana; Mih, Codruța (coord.). Cluj-Napoca, Editura ASCR, 2005.
- Consiliere și orientare. Ghid de educație pentru carieră. Activități pentru clasele V-VIII.** Lemeni, Gabriela; Porumb, Mihaela (coord.). Cluj-Napoca, Editura ASCR, 2004.
- Consiliere și orientare. Ghid de educație pentru carieră. Activități pentru clasele IX-XII / SAM.** Lemeni, Gabriela; Tarău, Anca (coord.). Cluj-Napoca, Editura ASCR, 2004.
- Consiliere și orientare. Ghid de educație pentru carieră.** Lemeni, Gabriela; Miclea, Mircea (coord.). Cluj-Napoca, Editura ASCR, 2004.
- Consiliere și orientare. Ghid metodologic.** Jigău, M. (coord.). București, CNC, 2001.

- Consilierea carierei adulților.** Jigău, M. (coord.). București, Editura Afir, 2003.
- Consilierea la distanță.** București, Editura Afir, 2004.
- COR. Clasificarea Ocupațiilor din România.** MMPS-CNS. București, Editura tehnică, 1995.
- Crețu, Carmen. **Curriculum diferențiat și personalizat.** Iași, Editura Polirom, 1998.
- Cunoașterea elevului. O sinteză a metodelor.** Holban, I. (coord.). București, EDP, 1978.
- Curriculum național. Planuri cadru de învățământ pentru învățământul liceal.** București, CNC, 1999.
- Curriculum Național. Planuri cadru de învățământ pentru învățământul preuniversitar.** București, CNC, 1999.
- Curriculum Național. Programe școlare pentru clasele a V-a – a VIII-a. Aria curriculară Om și societate.** București, CNC, 1999.
- Curriculum Național. Programe școlare pentru Învățământul primar.** București, CNC, 1998.
- Dicționar de orientare școlară și profesională.** Tomșa, G. (coord.). București, Editura Afelin, 1996.
- Dicționar de psihologie.** Șchiopu, Ursula (coord.). București, Editura Babel, 1997.
- Drevillon, J. **Orientarea școlară și profesională.** București, EDP, 1973.
- Educația pentru sănătate în școală.** Bucur, G. E.; Popescu, O. (red.). București, Editura „Fiat Lux”, 1999.
- Egan, G. **The Skilled Helper: A Systematic Approach to Effective Helping.** Monterey, CA: Brooks/Cole, 1990.
- Eggert, M. **CV-ul perfect.** București, Editura Național, f.a.
- Eggert, M. **Interviul perfect.** București, Editura Național, 1998.
- Elemente practice de medicină a orientării școlare și profesionale.** Bucur, G. E. (red.). București, Editura medicală, 1986.
- Faber, A.; Mazlish, E. **Comunicarea eficientă cu copiii, acasă și la școală.** București, Editura Curtea Veche, 2002.
- Ghid metodologic pentru orientarea școlară și profesională.** București, EDP, 1989.
- Ghidul carierei mele.** București, Humanitas Educațional, 2003.
- Goleman, D. **Inteligența emoțională.** București, Editura Curtea Veche, 2002.

- Hedges, B. **Afirmă-te sub propria firmă**. București, Editura Curtea Veche, 2001.
- Holban, I. **Orientarea școlară**. Iași, Editura Junimea, 1973.
- Jigău, Mihaela. **Factorii reușitei școlare**. București, Editura Grafoart, 1998.
- Jigău, Mihai. **Consilierea carierei**. București, Editura Sigma, 2001.
- Jigău, Mihai. **Copiii supradotați**. București, Editura Societatea Știință și Tehnică, 1994.
- Jurcău, N. **Aptitudini profesionale**. Cluj, Editura Dacia, 1983.
- Lăscuș, V. **Cercetări asupra opțiunii profesionale**. București, EDP, 1977.
- Lăscuș, V. **Părinții și profesiunea copiilor**. București, EDP, 1981.
- Legea Învățământului nr. 84 /1995 republicată, cu modificările și completările ulterioare**, în Monitorul oficial nr. 606 din 10 decembrie 1999.
- Manual pentru viața de familie**. București, Editura Genesis, Fundația Tineri pentru Tineri.
- Manualul de Educație pentru Sănătate**. București, Fundația pentru o Societate Deschisă, 1994.
- Orientarea școlară și profesională a tinerilor rezidenți în zone defavorizate socio-economic și cultural**. București, ISE-CNROP, 2001. <http://ospzd.ise.ro>
- Ozunu, D.; POP, E. **Educație și profesii**. București, Editura Politică, 1979.
- Pavelcu, V. **Cunoașterea de sine și auto-cunoașterea personalității**. București, EDP, 1982.
- Peteanu, M. **Examinarea medicală în scop de selecție și orientare școlară și profesională**. București, EDP, 1971.
- Petrovai, D., Bursuc, B. **Diferențe de gen în creșterea și educarea copiilor**. București, Editura Nemira. 2003. www.gender.ro
- Pitariu, H. **Psihologia selecției și formării profesionale**. Cluj, Editura Dacia, 1983.
- Radu, Gh. **Psihopedagogia dezvoltării școlarelor cu handicap**. București, EDP., 1999.
- Robbins, A. **Descoperă forța din tine**. București, Editura Curtea Veche, 2002.
- Salade D. **Om și profesii**. Cluj-Napoca, Editura Dokia, 1998.
- Selecția și orientarea profesională**. Mărgineanu, N. (coord.). București, EDP, 1972.

- Shapiro, D. **Conflictele și comunicarea, Un ghid prin labirintul artei de a face față conflictelor.** București, Editura Arc, 1998.
- Siewert, M. **Totul despre interviu în 100 de întrebări și răspunsuri.** București, Editura Tehnică, 1999.
- Stanton, N. **Comunicarea.** București, SC Știință și Tehnică, 1995.
- Super, D. E. **Dezvoltarea carierei.** În: Psihologia procesului educațional. (Joel R. Davitz și Samuel Ball). București, EDP, 1978.
- Șchipu, U. **Psihologia vârstelor - ciclurile vieții.** București, EDP, 1995.
- Șuteu, T. **Orientarea școlară și profesională.** Cluj-Napoca, Universitatea Babeș-Bolyai, 1985.
- Tehnologiile informatice și de comunicare în consilierea carierei.** Jigău, Mihai (coord.). București, Editura Afir, 2003.
- The New National Curriculum.** Ministry of National Education, Bucharest, NCC, 2000.
- Tieger, Paul D.; Barron-Tieger, Barbara. **Descoperirea propriei personalități.** București, Editura Teora, 1998.
- Tobias, J. M.; Tobias, E. S.; Friendlander, S. B. **Inteligența emoțională în educația copiilor.** București, Editura Curtea Veche, 2002.
- Tomșa, G. **Consilierea și orientarea în școală.** București, Casa de editură și presă Viața Românească, 1999.
- Tudoran, Dan. **Consiliere educațională.** Timișoara, Presa Universitară Română, 2002.
- Ungureanu, D. **Copii cu dificultăți de învățare.** București, EDP, 1999.
- Verza, E.; Păun, E. **Educația integrată a copiilor cu handicap.** București, 1998.
- Watts, A. G.; Law, B.; K., John B.; Kidd, J.; Hawthorn, R. **Rethinking careers education and guidance. Theory, policy and practice.** London & N. Y., Routledge, Taylor & Francis Group, 1996.
- Weissberg P. R.; Resnik, H.; Payton J.; O'Brien, Mary. **Evaluating Social and Emotional Learning Programs.** În: Educational Leadership, March 2003.
- Welsh, A. Janet; Bierman, Karen L. **Social Competence.** Gale Encyclopedia of Childhood and Adolescence, Gale Research, 1998.
- Zăpârțan, Mărioara. **Eficiența cunoașterii factorilor de personalitate în orientarea școlară și profesională.** Cluj, Editura Dacia, 1990.

www.accac.org.uk/pse_framework/PSE.html **Personal and Social Education. Qualifications.** Curriculum and Assessment Authority for Wales, 2000.

www.accac.org.uk/pse_framework/PSE.html **Personal and Social Education. Qualifications.** Curriculum and Assessment Authority for Wales, 2000.

www.cde.ca.gov/ci **Curriculum and Instruction.** Sacramento, California.

www.cde.ca.gov/ci, **Curriculum and Instruction.** Sacramento, California.

www.csee.net/SEL_Home_school/IPGuidelines.pdf **Respect. Interpersonal Violence Prevention Resource Guide.** New York State Center for School Safety, 2002.

www.doe.mass.edu/frameworks/health/1999 **Massachusetts Comprehensive Health Curriculum Framework.** Massachusetts Guiding Principles of Comprehensive Health Education Linked with National Standards in Health Education, Physical Education, and Family and Consumer Sciences Education, October, 1999.

www.edu.gov.on.ca/eng/document/curricul/ecu85107.pdf **Personal Life Management: Curriculum Guideline.** Ontario Ministry of Education, 1985.

www.edu.gov.on.ca/eng/document/curricul/ecu85107.pdf **Personal life management: Curriculum Guideline.** Ontario Ministry of Education, 1985.

www.edu.ro **Planurile cadru de învățământ pentru ciclul gimnazial**

www.ericfacility.net/databases Brophy, J. **Enhancing Students' Socialization: Key Elements.** ERIC Digest, 1996.

www.ericfacility.net/databases McClellan, Diane E.; Katz, Lilian G. **Young Children's Social Development: A Checklist.** ERIC Digest, 1993.

www.ericfacility.net/databases McClellan, Diane E; Katz, Lilian G. **Assessing Young Children's Social.** ERIC Digest, 2001.

www.ericfacility.net/databases **Prevention Resource Guide.** New York State Center for School Safety, 2002.

www.ericfacility.net/databases. Vincent G. Claudia; Horner, R. H.; Sugai, G. **Developing Social Competence for All Students.** ERIC Digest, July 2002.

www.eycb.coe.int/compass **Manual on Human Rights Education with Young People.**

www.nbea.org/curriculum/bes.html **National Business Education Association. National Standards for Business Education.**

Content for Information Technology, Entrepreneurship, Economics and Personal Finance. USA, 2001.

www.ncpublicschools.org/curriculum/guidance **Guidance Curriculum for the Comprehensive School Counselling Program**, North Carolina, 2001.

www.realgame.com/canada.cfm **Real Game**

www.sasked.gov.sk.ca/docs/midcareer/index.html **Career Guidance - A Curriculum Guide for the Middle Level.** Cap. Self-Awareness Saskatchewan. 1995.

www.sasked.gov.sk.ca/docs/midcareer/index.html, **Career Guidance - A Curriculum Guide for the Middle Level.** Saskatchewan, 1995.

www.state.nj.us/njded/cccs **New Jersey Core Curriculum Content Standards for Career Education and Consumer, Family, and Life Skills.** New Jersey.

www.yarmouth.k12.me.us/StratPlan/results.html **Career Preparation in the Yarmouth School System. Career Curriculum.** Yarmouth, 1999.

www.yarmouth.k12.me.us/StratPlan/results.html, **Career Preparation in the Yarmouth School System. Career Curriculum.** Yarmouth, 1999.

Resurse generale

Institutul de Științe ale Educației (ISE)

Laboratorul Consiliere și învățare permanentă

Știrbei Vodă 37, Sector 1, 010102 București

Telefon: (021) 3158930; (021) 3142782 / 143 / 120; Fax: (021) 3121447

www.ise.ro

- *Coordonator metodologic al Centrelor de Asistență Psihopedagogică din România*
- *Cercetare în domeniul Consilierii și învățării permanente*
- *Centru-resursă de materiale metodologice în Consilierea carierei*

Centrul Național de Resurse pentru Orientare Profesională (CNROP - Euroguidance)

Știrbei Vodă 37, Sector 1, București

Tel: (021) 3158930; (021) 3142782 / 143 / 120; Fax: (021) 3121447

www.cnrop.ise.ro www.ploteus.net

- *Furnizarea de informații relevante și facilitarea accesului la date despre posibilitățile de mobilitate pentru educație și formare profesională la nivel național și european*
- *Promovarea și susținerea mobilității profesionale transnaționale și dimensiunii europene a educației și formării*

Facultatea de Psihologie și Științele Educației

Universitatea Babeș – Bolyai Cluj-Napoca

Strada Republicii nr. 37, Cluj-Napoca

Telefon: (0264) 190967

www.psychology.ro; www.psihologieonline.ro

- *Cursul Postuniversitar de Consiliere și orientare pentru profesori*

Centrele de Asistență Psihopedagogică (CAPP)

www.capp.ise.ro

- *Consiliere pentru elevi, părinți, consultanță și cursuri de formare pentru cadrele didactice, programe de prevenire a violenței în școli, școala părinților (existente în fiecare județ)*

Centrul Municipal de Asistență Psihopedagogică București

Lunca Bradului nr. 2, Sector 3, București

Telefon: (021) 314 46 60

www.cmap.home.ro

- *Consiliere pentru elevi, părinți, consultanță și cursuri de formare pentru cadrele didactice, programe de promovare a comportamentelor sănătoase, programe de prevenire a comportamentelor cu risc*
- *Cursuri de Consiliere acreditate (MEC și CNFP) pentru cadrele didactice, împreună cu Casa Corpului Didactic București*

Centrul Educația 2000+

Căderea Bastiliei nr. 33, Sector 1, București

Telefon: (021) 212 07 81

www.cedu.ro

- *Formare pentru cadre didactice și adolescenți*
- *Programe educaționale de Consilierea carierei*

Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă

Strada Sfântul Dumitru, nr. 3, Sector 3, București

Telefon: (021) 3139140

www.anofm.ro

- *Informații despre piața muncii, organizarea târgurilor de locuri de muncă*
- *Link-uri către Agențiile Județene de Ocupare a Forței de Muncă*

Centrul de Informare al Comisiei Europene

Calea Victoriei 88, București

Telefon: (021) 315.3470

www.infoeuropa.ro

- *Resurse cu privire la finanțări, programe în domeniul educației*

Organizația Internațională a Muncii (ILO)

Biroul Corespondentului Național în România

Strada Ministerului 1-3, sc. D, et. 5, cam. 574, București

Telefon: (021) 3132965; Fax: (021) 3125272

www.ilo.org

- *Promovarea drepturilor fundamentale de muncă, îmbunătățirea condițiilor de muncă și viață prin sporirea șanselor de ocupare a forței de muncă și de creare de locuri de muncă*
- *Programe privind eliminarea muncii copiilor*

Centrul Parteneriat pentru Egalitate

Căderea Bastiliei nr. 33, Sector 1, București

Telefon: (021) 212 07 81

www.gender.ro

- *Formare pentru cadre didactice și adolescenți*
- *Programe educaționale pentru promovarea echității de gen*

euro|guidance

**CENTRUL NAȚIONAL DE RESURSE PENTRU ORIENTARE
PROFESIONALĂ**

INSTITUTUL DE ȘTIINȚE ALE EDUCAȚIEI

Strada Știrbei Vodă, nr. 37
RO – 010102 București
Tel: 40 21 315 89 30
40 21 314 27 82 / 120 / 143
Fax: 40 21 312 14 47
E-mail: cnrop@ise.ro
Web site: www.cnrop.ise.ro

ISBN 973-7714-24-5

Această lucrare a fost publicată cu sprijinul Comisiei Europene